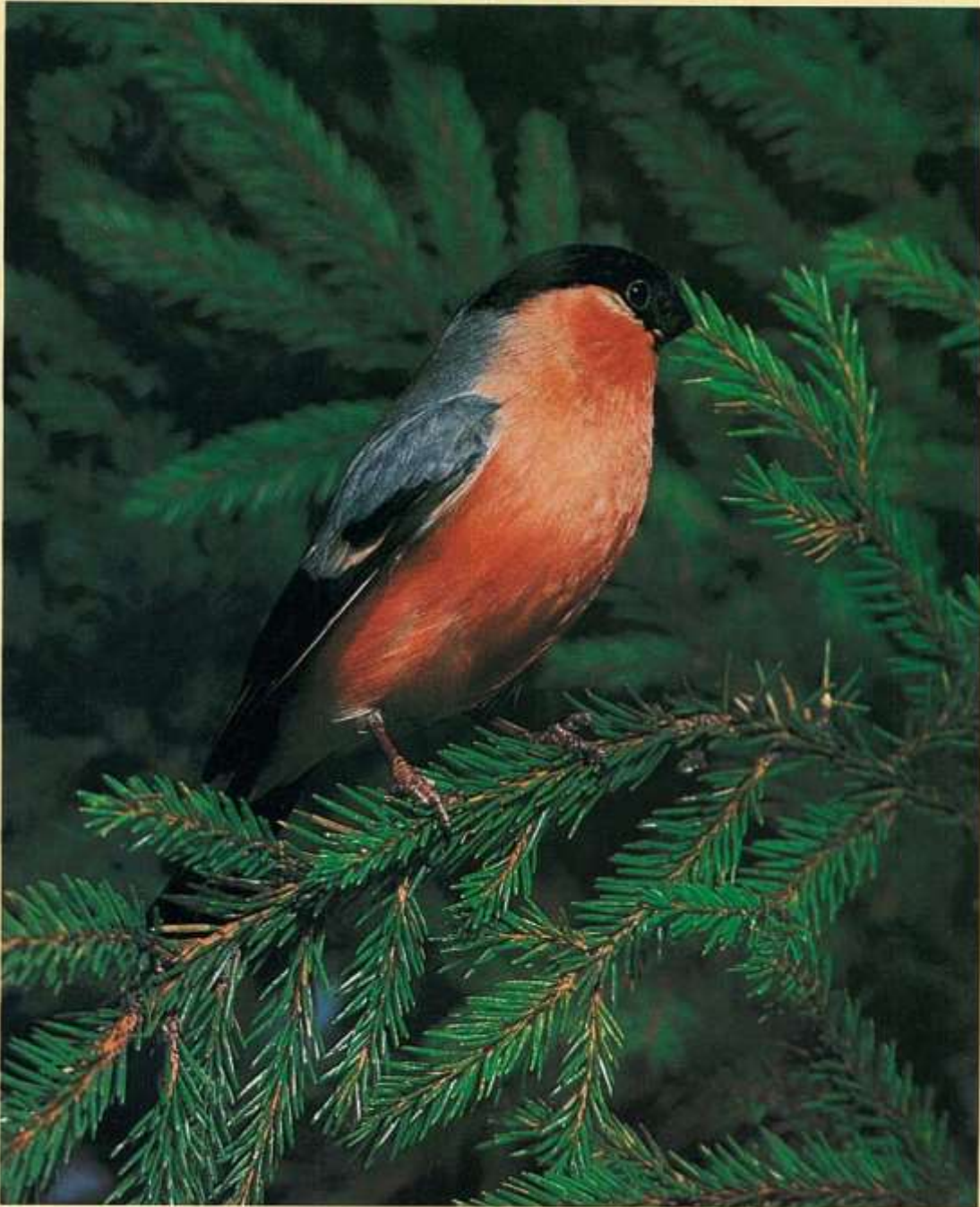

ONZE VOGELS

44e jaargang no. 10, 1983

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

ssel

De

BONDSBUREAU

Aletta Jacobsstraat 4, Postbus 74,
4600 AB Bergen op Zoom,
gironummer 1148324, telefoon 01640 - 3 50 07.
Geopend 08.00 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur.
's Zaterdags gesloten.

ERELEDEN

A.L. van Liempd (erevoorz.), A. Dommerholt,
J. Forsten, J.J. Krol, A.J.F. Lammerse, E.J. Lensink,
Joh. M. van Pelt en A.F. Smit.

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter: W.J. Mulder, Verwerstraat 39,
7415 RZ Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.
Secretaris: H. de Geus, Amersfoortsestraat 71,
3772 CH Barneveld, telefoon (03420) 1 61 60.
Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44,
4621 AT Bergen op Zoom, telefoon (01640) 3 46 63.
2e Voorzitter: D.J. van der Molen, Gentiaan 5,
7721 HA Dalfsen, telefoon (05293) 12 57.
Commissaris: M.N.Th. Brouwer, Wouwseweg 5a,
4661 VM Halsteren, telefoon (01641) 33 26.

DISTRICTSVOORZITTERS (leden bondsbestuur)

District Groningen: Wnd. L. Poppema, Zuiderweg 93,
9744 AA Groningen, telefoon (050) 56 51 75.
District Friesland: H. Suichies, Ruusbroeckstraat 28,
8913 HN Leeuwarden, telefoon (058) 15 16 92.
District Drenthe: J.H. Heijnen, W. Grolstraat 126,
7885 EL Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.
District Overijssel: A.M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41,
7481 GG Haaksbergen, telefoon (05427) 1 30 06.
District Gelderland: P. Vierhuis, Veldkersmeen 22,
3844 RB Harderwijk, telefoon (03410) 1 60 68.
District Utrecht: C. van Lunteren, Vlasoord 13,
3991 XC Houten, telefoon (03403) 26 08.
District Noord-Holland: G.F. Huner,
Bickerstraat 60, 1701 EG Heerhugowaard,
telefoon (02207) 1 13 98.
District Zuid-Holland: G.C. Goedschalk,
Akeleistraat 148, 2565 PC Den Haag,
telefoon (070) 68 16 70.
District Zeeland: J. van der Walle, Churchillweg 4,
4561 WN Hulst, telefoon (01140) 1 38 16.
District West Noord-Brabant: J.C.W. Luijsterburg,
Nieuweweg 23, 4631 TC Hoogerheide,
telefoon (01646) 31 17.
District Oost Noord-Brabant: wnd. J.F. Lammers, Burg,
Serrarisstraat 22, 5591 EG Heeze, telefoon (04907) 23 63.
District Limburg: H.J. Nooijen, Reigerstraat 29,
5932 VX Tegelen, telefoon (077) 3 34 58.

SECRETARIATEN TECHNISCHE COMMISSIES

Kleur-, vorm- en postuurkanaries:

Tj. Boersma, Verzetstraat 13, 8923 CP Leeuwarden,
telefoon (058) 66 60 37.

Tropen, parkieten etc.:

G. v.d. Meijden, Kempenlandstr. 27, 5283 CK Boxtel,
telefoon (04116) 7 45 29.

Zangkanaries:

W.J. Vermeij, Leppa 36, 9204 JE Drachten,
telefoon (05120) 1 72 42.

ONZI

MAANDBLAD VAN DE NEDERLAN

LIDMAATSCHAP

Zij die in **Nederland** woonachtig zijn en lid wensen te worden van de NBvV, wende zich tot de secretaris van een in de plaats van inwoning gevestigde afdeling. Naam en adres worden gaarne door het bondsbureau verstrekt.

Zij die in het **buitenland** woonachtig zijn, kunnen verspreid lid worden door overmaking van het hieronder genoemde bedrag.

België: Bfr. 600,-, bij vooruitbetaling op onze postrekening nr. 000-0156074-01, bij het bestuur der postcheck te Brussel l.

Overige landen: Hfl. 42,50, bij vooruitbetaling per internationale postwissel aan het bondsbureau NBvV. Indien men het maandblad per luchtpost wil ontvangen, wordt een extra tarief volgens PTT-kosten berekend.

Alle tarieven gelden per kalenderjaar.

SPECIAALCLUBS

Het lidmaatschap van de speciaalclubs is voorbehouden aan hen die reeds lid van de NBvV zijn. Voor verdere inlichtingen c.q. opgave lidmaatschap, wend men zich uitsluitend tot onderstaande secretariaten.

Europese vogels en hun hybriden

G.J. Veenhuizen, Groenestraat 20,
3861 CM Nijkerk, telefoon (03494) 5 60 47
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-

Gras- en Grote parkieten

J.F.R. Burm, Burg, Geirnaerdstraat 23,
4564 CR St. Jansteen, telefoon (01140) 1 42 29
Entree f 5,-.

Insecten- en vruchtenetende vogels

A.P. Wessels, Postbus 1591,
3000 BN Rotterdam, telefoon (010) 67 11 24
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

Japane meeuwen

A. Kok, Pals 29,
6931 DJ Westervoort, telefoon (08303) 23 58.
Contributie f 17,50 per jaar, entree f 5,-.

Vorm- en Postuurkanaries

J.H. Wiersma, Brinkstraat 53,
3881 BP Putten, telefoon (03418) 5 18 80
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

Zebravinken

J.G.J. van Valkenburg, Mergelwal 16,
3432 ZM Nieuwegein, telefoon (03402) 3 97 70
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

ABONNEMENTEN

Losse abonnementen op het maandblad f 32,50 per kalenderjaar. Overmaking bij vooruitbetaling op gironummer 1148324 t.n.v. NBvV en onder vermelding abonnementsnummer OV. Reeds verschenen nummers van een jaargang worden nagezonden en vervolgens elke maand tot en met december.

VOGELS

ISSN 0030-3224

ID VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 51.000)

EDACTIE

:E. van Berkel
hr. Walraven

edactieadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent een enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de uitgever een enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeeltes daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties - ook die van leden en abonnees - moet een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere vermeldingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de IBvV. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op 'Onze Vogels', van zuivere particuliere aard zie onder 'Vraag en Aanbod'.

RAGEN OVER?

VATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, V.d. Duijn van
faasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.

PARZERS aan: E. de Koning, Vrouwenweg 16,
322 LK Leiden.

LEURKANARIES aan: J.A. Barsch, Binnenhof 26,
538 TN Nijmegen.

FORM- EN POSTUURKANARIES aan: H.K. v.d. Wal,
fozartstraat 4, 8916 HC Leeuwarden.

**EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN
BASTAARDEN, GROTE PARKIETEN EN**

GAPORNIDEN aan: D.A. Duivis, St. Josephstraat 46,
347 SG Teteringen.

**EBRAVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN HUN
BASTAARDEN** aan: P.J.F. Klören, Meidoornweg 10,
768 CN Soest.

EUROPESE VOGELS EN HUN BASTAARDEN aan:
1. Schuurhuis, Drecht 23, 8032 CH Zwolle.

RUCHTEN- EN INSECTENETERS aan: E.M. Wessels,
avenhorst 28a, 3085 ZV Rotterdam.

RASPARKIETEN aan: S. Harkema, Prov. weg 29a,
377 PA Heiligerlee.

Postzegels voor antwoord bijsluiten.

Geen retourport, dan ook geen antwoord!

Deze regel geldt ook voor vragen aan auteurs etc.

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is
ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer
van Koophandel en Fabrieken te Breda, onder
nummer V-280824.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op
21 november 1983.

IN DIT NUMMER

	pag.
Het woord is aan de voorzitter	418
De Goudvink	419
De N.B.v.V. dichterbij X	420
Witborst bruin	421
Van het district Limburg	422
Californische kuifwartel	423
Een onverwacht broedresultaat waar ik blij mee ben	425
Speciaalclub voor Vorm- en Postuurkanaries	428
C.O.M. Wereldkampioenschappen 1984	430
Bali-spreeuw	431
Kalender '83 De Oranjewever	432
Kleurkanarie, waarheen is uw vlucht?	433
De prinses van Walesparkiet	435
Uit het familiealbum van het geslacht Lonchura	436
Volière van de maand	440
Fluitkruid	441
De Binsenastrilde	442
Bondskampioenschappen 1983/1984	445
Korte berichten	447
Vraag & Aanbod	448

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Kemo	424
Orni-Mondo, van Wijngaarden	430
Crea b.v., Maroy-Zoo, Gehu, Hellingman b.v., Vex	
Blankenstijn, L.S.M.	434
Fauna metaal	I
Harteveeld Hoos & Heyermans b.v.	IV
Wolro,	444
N.B.v.V. kalender 1984	447
G.J. van Gelder b.v.	449
404	450
CéDé. W. Rouppe van der Voort, Fish-and Birdshop	
Kasper Faunafood, G.R. Waalwijk	451
Fauna Metaalwaren b.v.	452
Burung-Li	453
van Keulen, Ermelose vogelmarkten	454
N.B.v.V.-Service, Animali	455
Fauna metaalwaren	456
V.V.R. Vogelvoederfabriek	457
Witte Molen	458

Foto voorplaat: Goudvink
C. Scholtz

Ontwerp en druk: Steens Schiedam b.v.
Postbus 59, 3100 AB Schiedam - Telefoon (010) 62.29.22.

Het woord is aan de Voorzitters

Ik voel mij vereerd en hoogst gelukkig om, ter gelegenheid van het 50-jarig jubileum van de N.B.v.V., zijn officieel orgaan 'Onze Vogels' te mogen benutten om van harte mijn persoonlijke gelukwensen en deze van de wereldbond C.O.M. aan te bieden samen met onze grote bewondering voor de aard en het resultaat van uw aller prestaties door al deze jaren heen.

Door het perfect inrichten van meerdere wereldkampioenschappen is men zich sedert lang in het buitenland bewust geworden van de speciale structuur die de N.B.v.V. aannam teneinde het steeds groeiende aantal vogelkwekers – en liefhebbers efficiënt op te vangen. In deze halve eeuw van zijn bestaan heeft uw bond zich opgewerkt tot een van de – en waarschijnlijk wel de best georganiseerde en sterkste van onze ornithologische wereld.

Met uw dynamisch en vooruitstrevend bestuur, met uw eigen volwaardig technisch bondsbureau, met zijn competent personeel, met een ganse schaar van enthousiaste medewerkers en medewerksters, met ervaren technici en met circa 50.000 leden die uw initiatieven steunen en waarderen, bent U ongetwijfeld aan de spits.

Dit alles staat internationaal hoog aangeschreven. Uw gewaardeerde medewerking en steun vanuit COM-Nederland wordt door de wereldbond geprezen en naar waarde geschat.

Een van de strengste wetgevingen van het Europese continent kent Nederland inzake kweken en houden van vogels. Deze vergen soms lastige en onbegrijpelijke aanpassingen voor uzelf en voor uw leden. Gelukkig hebben zij de vitaliteit van uw organisatie niet aangetast, getuige hiervan het aantal mededingers en aanzienlijk contingent deelnemende vogels in binnen- en buitenland.

Te dezer gelegenheid eren wij met u de pioniers van weleer en de soldaten van heden. Samen vormen wij een cultus die hen verenigt, hen opwarmt en groot maakt.

Alle heil voor een nog schitterende toekomst wenst u de COM en haar algemeen voorzitter.

L. van Roelen

We staan aan de vooravond van de feitelijke viering van het gouden jubileum van onze organisatie; november 1983, vijftig jaar Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers.

Vandaar deze feestelijke en volledig in kleur uitgevoerde editie van ons maandblad. Daar zal het overigens niet bij blijven, want in de loop van de maanden november zal via de afdelingsbesturen elk lid een blijvende herinnering aan het gouden jubileum ontvangen.

De feestelijkheden hopen we af te sluiten met een grandioze internationale tentoonstelling waarover u in deze editie uitvoerig wordt geïnformeerd.

Een jubileum wordt in het algemeen aangegrepen om enige historiek te bedrijven. Wij hebben dat de afgelopen maal bewust niet willen doen, wat niet wegneemt dat we zeer veel waardering hebben voor al hetgeen door onze voorgangers in het bondsbestuur, in de districtsbesturen, in de technische commissies, in de afdelingen en door de leden in het belang van de vogelliefhebberij in het algemeen en de bond in het bijzonder is gedaan. „Onze generatie” heeft verdere bouwen op een uitstekend fundament, dat daarvoor.

Wij zullen ons blijven inzetten om het vele werk wat ons nog wacht, naar beste weten en kunnen te verrichten en met die gedachte meen ik te mogen stellen dat we met enig optimisme kunnen afstevenen op een volgend jubileum.

Heel graag ontmoeten wij u op onze receptie of toezeker op Vogel '84.

W.J. Mulder
Voorzitter

De goudvink

Plaas is deze wondermooie vogel, voor de sterk verouderde vogelwet in 1936, een verboden kooivogel. Ze worden hier en daar toch wel door spaarzaam liefhebbers in volière en/of oedkooi gehouden en over het algemeen genomen worden er redelijke tot goede kweekresultaten mee bereikt. Het is anno 1983 toch een belachelijke zaak dat een regering en een vogelbeheerder, in een land dat zich zo sterk tropes opstelt, het nog steeds niet mogelijk maken dat de goudvink als kooivogel is toegestaan. Zeker als men weet, dat er in de ons omringende landen overal goudvinken gehouden worden. In Engeland mag men zelfs nog verdelen (plaatselijk), zodat ze vooral in het voorjaar schade kunnen zijn omdat ze knoppen pikken in de vruchtboomgaarden; daarom doet men ze maar. Het is toch een handelijke zaak dat vogels, die zeer geschikt zijn om in een volière te houden om er dan nakomelingen mee te rekenen, zodat we na jaren zelf in onze behoeften kunnen voorzien, op deze manier aan hun einde komen. Het wordt nu toch wel eens de allerhoogste tijd om een vogelwet tot stand te brengen die Europees is ingesteld. Zeker er nog maar amper grenzen bestaan, zodat we over enkele jaren een week wildzangvogels onderling kunnen gaan ruilen in de ons omringende landen. Trouwens in het publicatieblad van de Europese Gemeenschappen, no 1 1021, te Brussel staat geschreven: richtlijn van de raad van 2 april 1979 betreffende het behoud van vogelstand, dat het houden van goudvinken niet verboden wordt. Dat is toch wel klare taal. Zo zou het ook mogelijk moeten worden, dat we naast de thans bestaande kooivogels ook de Europese kanarie, de barmsijs, de fraai en zeker niet te vergeten de goudvink in onze volière te houden. Met alle genoemde vogels worden goede broedresultaten bereikt. Heeft men dan in Engeland b.v. veel overlast van goudvinken, dan zou men deze daar kunnen

vangen (niet doden) en naar een ander Europees land (b.v. Nederland) waar een groot tekort is, kunnen invoeren waar ze dan langs legale weg hun bestemming kunnen vinden. Er komen zelfs illegaal goudvinken uit de oostbloklanden, Duitsland en België en verder, die ook weer illegaal worden verhandeld. Omdat dit allemaal sluiks moet gebeuren, is er een vrij grote sterfte onder deze vogels wat een rechtgeaarde vogelliefhebber zeer betreurt. Zou dit wettelijk goed geregeld zijn dan wordt er een hoop ellende bespaard en zou het niet nodig zijn om zulke grote aantallen aan de natuur te ont-

trekken. Alleen de illegale handel vaart er nu wel bij. Laten we blijven hopen dat ook van de Nederlandse natuurbeschermers, de ogen eens open gaan en dat zulks op zijn minst binnen de Benelux, maar nog beter op Europees niveau geregeld wordt, want het is nog altijd beter dat deze vogels in een goed verzorgde volière vliegen dan dat ze worden verdeeld, want dat vind ik anno 1983 toch wel helemaal een schandelijke zaak. Zo, dit moest me toch als rechtgeaarde vogelliefhebber even van het hart want dat wringt al lang en nog steeds, maar ik blijf hopen op beter.

DE NBvV DICHTERBIJ X

De tentoonstellingen

Tentoonstellen = bezichtiging door publiek mogelijk maken, al dan niet tegen betaling; in de letterlijke zin van het woord wordt dan binnen de NBvV geen tentoonstelling gehouden! Als iets écht tentoongesteld wordt is de beoordeling van het gebodene een zaak voor het publiek i.c. de bezoekers van zo'n tentoonstelling; juist op dit punt ligt het verschil tussen een tentoonstelling en dat wat in de vogelsport een tentoonstelling genoemd wordt. Het tentoonstellen van vogels is in eerste instantie een wedstrijd tussen de deelnemers aan die TT, pas in tweede instantie is zo'n TT een tentoonstelling!

Hetgeen als volgt geformuleerd zou kunnen worden; in de vogelsport dient onder tentoonstelling verstaan te worden een wedstrijd met daaraan gekoppeld een expositie. Durft u een prognose te maken inzake het aantal tentoonstellingen dat nog gehouden zou worden zonder dat daaraan het wedstrijdelement gekoppeld is? Te vrezen is dat er nog maar erg weinig zullen zijn. In dit licht bezien is het alleszins redelijk om de competitie, de krachtmeting tussen de deelnemers, als belangrijkste element in de tentoonstelling te beschouwen. Vandaar ook de algemeen geldende volgorde, pas als de uitslag van de keuring bekend is mag het publiek binnenkomen. Dus, de TT is éérst voor de deelnemers, pas daarna voor het publiek.

Kwaliteit en kwantiteit zijn uiterst verschillende begrippen, uit tentoonstellingsoogpunt en uit competitie-oogpunt is het jammer dat de jacht op de kwantiteit vrijwel altijd tot gevolg heeft dat het met de kwaliteit niet (meer) zo

nauw genomen wordt. Iedere catalogus geeft weer aan inzender en buitenstaander hoe het met de gemiddelde kwaliteit van een TT gesteld is, wat voor nut heeft het dan dat de kooinnummers astronomische hoogten bereiken en de behaalde punten een volkomen tegengesteld beeld laten zien? Er zijn gevallen bekend waarin de organisatoren van een TT de inzenders behulpzaam waren om nog een aantal vogels uit de volière te vangen teneinde meer vogels op de TT te hebben, dat is hoe dan ook een volstrekt afkeurenswaardige gang van zaken die het showelement meer nadeel dan voordeel berokkent.

U als eigenaar/fokker heeft het recht om zelf uit te maken wat en hoeveel vogels u in wilt zenden naar wat voor tentoonstelling dan ook, als u ingaat op verzoeken om méér vogels dan doet u uzelf de das om in de gevallen waarin u gebracht heeft wat volgens u kón! Denk er om, de beoordeling van de vogels is

niet weggelegd voor het publiek, de vogels worden beoordeeld door een keurmeester die er geen enkele booschap aan heeft dat u bepaalde vogels eigenlijk niet in had willen zenden maar omdat..... Keurmeesters hebben geen notie van wie de te keuren vogels zijn, willen dat ook niet weten, de anonimiteit van de inzender is een must voor het wedstrijdelement.

Láát dan ook die anonimiteit ons angstaft. Ga iedere wedstrijd in met een open vizier, ga niet zitten knoeien met vogels voor die paar punten met ieder jaar worden er weer betrappt op het knoeien met vogels; tóch is ieder lid van de NBvV ouder dan 18 jaar. Sommige inzenders 'graaien' ieder jaar hun hele hok leeg om de bewonderaar naar de TT te brengen, soms zijn die vogels bij die volgens het vraagprogramma niet ingezonden mogen worden. De keurmeester doet wat hij moet doen en verstrekt de betrokkene vogel 78 punten, dán is Leiden in last. In de vorige alinea zijn de inzenders gevraagd om met open vizier de wedstrijd in te gaan, dat mag gevraagd worden omdat ook van de keurmeesters zo'n open vizier verlangd wordt door iedere inzender. Een open keurmeestersvizier houdt onder meer in dat de keurmeester zich houdt aan de gemaakte afspraken zoals die zijn vervat in de standaardisen, dat de keurmeester zonder aanzien des persoons keurt en zich niet laat beïnvloeden. De vorige twee afleveringen is geïllustreerd door de feit dat keurmeesters 'maar' mensen zijn en dus fouten kunnen maken.

Ook dit jaar worden ongeveer 280.000 vogels ingezonden naar de verschillende tentoonstellingen, dat is niet weinig! Al die vogels moeten gekeurd worden dat is dus 280.000 keurbriefjes. Vercderstel nu eens dat iedere keurmeester tien grove fouten maakt, dat levert dan $320 \times 10 = 3200$ fouten op, dat's wel erg veel nietwaar? Ja, dat is het, procentueel is het echter net precies meer dan 1%, wat heet veel? Als u dan ook nog zou willen accepteren dat het aantal klachten dat bij de TC's binnengedragen komen is nog nooit de honderd gehaald mag toch wel geconstateerd worden dat de keurmeesters zich alle redelijkheid uitstekend van hun taak kwijten zonder te pretenderen foutloos te zijn!

Doe mee aan tentoonstellingen, blijf uw hobby actief. Zend niet geforceerd aantallen vogels in en..... wees terecht trots op een behaald resultaat! De volgende maand zal het paarke kader onder de loupe worden genomen.

Zebravinken in 50 kleurslagen

Witborst bruin

Tekst: Hans Klören
Foto: Ton de Bruyn/Dick Offerman

zoals alle kleurslagen bij de zebra-
vinken komen de witborsten voor in zowel
grijs als in bruin. In veel gevallen ech-
ter zijn de zebra-
vinken in de bruinserie
nooit dan die in de grijsserie, uitzon-
deringen bevestigen echter de regel
in zo spreken de witborst grijzen meer
aan dan de witborst bruinen. De wit-
borst grijzen zijn namelijk mooi helder
grijs, terwijl de meeste andere zebra-
vinken in de grijsserie een wat bruin-
waasde kleur bezitten. Bij de wit-
borst bruinen is de kleur bruin ook wat
trauwer van kleur, terwijl het bruin ook
og wat fletser is. De witborst bruinen
ebben overigens vaak een wittere
orst dan de grijzen, ook de bruine
tekening is in verhouding duidelijk flet-
ter dan de zwarte tekening van de
witborst grijzen.

In dit artikel wilde ik nog even terugkom-
men op de afbeelding van de grijze
witborst uit het vorige artikel. Dat kop-
eel is op de rug gezien afgebeeld om
het vleugelde goed in beeld te bren-
gen. De witte veetzomen, die voor de
vleugeltekening zorgen, zijn zowel bij
de man als bij de pop goed zichtbaar.
De afgebeelde bruine witborstenman
is van voor gezien, helaas toont ook
deze man nog wat borsttekening. Wan-
neer het echter niet erger is dan zoals
deze man het laat zien, dan mag al-
leen worden van grote klasse.

Bij de bruine witborst pop die bij dit
artikel is afgebeeld valt vast te stellen
dat ze veel minder vleugeltekening laat
zien dan de pop van het vorige artikel.
Dit is niet specifiek het gebrek van
deze vogel, bij alle witborstbruinen zal
de vleugeltekening niet zo sterk kon-
trasteren als bij de witborst grijzen. Die
vleugeltekening is bij de witborsten
en van de belangrijke tekeningonder-
delen, terwijl bij de normaal grijzen en
de normaal bruinen het tonen van deze
tekening juist wordt aangemerkt als
fout. Nu zijn de meeste normaal bruinen

inderdaad vrij egaal van kleur op het
dek, dit komt omdat bij de bruinen de
kleur bruin is samengesteld uit twee
verschillende pigmenten bruin. Aange-
zien bij de goed gekleurde grijzen de
kleur tot stand komt door slechts één
pigmentstof zien wij, waar die tweede
pigmentstof verdwenen is, een lichter
veerdeel. Normaal grijzen die volledig
op kleur zijn, en waarvan gesteld wordt
dat het grijs helder grijs is vertonen
daarom altijd een lichte vleugelteke-
ning. Goede grijzen mogen namelijk
geen roodbruin pigment meer in hun
bevedering hebben.

Het vreemde doet zich overigens wel

voor dat de zebra-
vinken in het wild, die
wel in het bezit zijn van dit roodbruine
pigment, toch een duidelijke vleugelte-
kening tonen. Mogelijk dat deze teke-
ning wordt veroorzaakt onder inwer-
king van het opblekend vermogen van
de zon.

Voor het verbeteren van de witborst
bruen kunt u net zo te werk gaan als
beschreven bij de witborst grijzen de
vorige maand. U moet dan natuurlijk
wel uit gaan van een normaal bruine
met een volle wangvlek en diep ge-
kleurde flanktekening. Ook nu hebben
de vogels die een zwakte borststreep
hebben de voorkeur.

se

Beknopt overzicht

Hoewel de N.B.v.V. in 1933 is opgericht duurde het tot de jaren 50 alvorens hier de eerste verenigingen er toe overgingen, of de nieuw opgerichte verenigingen zich aansloten bij de N.B.v.V. De grootste Bonden in Limburg waren toen de N.K.C. en de Algemene Bond. In 1961 werd in Limburg een nieuwe organisatie opgericht n.l. de K.v.A.V. nu de Zuid Ned. Bond. Deze organisatie richtte zich toen voornamelijk tot de vinkenhouders. Na de Districtsindeling in de huidige vorm, onder leiding van de Districtscommissaris de heer van Bilsen, groeide het aantal afdelingen dat aansluiting zocht bij de N.B.v.V. geleidelijk. In 1960 werd door afd. Schinnen de eerste Districtswedstrijd georganiseerd waarop 600 vogels werden ingezonden. Het District telde toen 14 afdelingen. Vanaf 1960 zette de groei door tot de huidige vorm van 50 afdelingen met in totaal ruim 2100 leden.

De vogelsport voor 1945

Tot 1945 bestond de vogelsport hoofdzakelijk uit zangkanaries, parkieten en wildzangvogels. Jap. meeuwen, zebra-vinken en de z.g. tropische vogels waren hier zeldzaam. De meest bekende en verbreide vogelsport was en is nog steeds de, van de zuiderburen overgenomen, vinkensport.

Veranderingen

Na 1950 zien we, door het veranderd levenspatroon van onze bevolking en doordat de T.V. zijn intrede doet, de zangkanarie steeds meer in de verdrinking geraken. De kleur- en postuurkanarie neemt nu de eerste plaats in. Ook het aantal en soort tropische vogels, gras- en grote parkieten namen hand over hand toe.

Wijnen de Hr. Braam richtte dan ook te Heerlen de eerste Nederlandse speciaalclub op voor gras- en groteparkieten. In de zestiger jaren nam het Bondsbestuur het wijze besluit om de opleiding voor kleur, vorm- en postuurkanaries te decentraliseren wat heeft geleid dat Limburg binnen een tijdsbestek van ongeveer 15 jaar, 16 keurmeesters levert.

Jammer genoeg is dit op het gebied van tropen toen niet gebeurd, waardoor het tekort aan deze specialisten nog steeds bestaat. We mogen heden met voldoening vaststellen dat onze vogelliefhebbers uit Limburg ieder jaar weer tijdens de Bondskampioenschappen de nodige kampioenen leveren en ook op wereldniveau in de top van de partij is.

Wildzang

Onze vogelliefhebbers die regelmatig in België een tentoonstelling bezoeken,

zien met lede ogen aan wat hier we kan en mag. Er is geen enkele tentoonstelling waar de Goudvink, het embleem van onze Bond, als eigen kweel ontbreekt.

De Belgische Wetgever, alsmede Die ren- en Natuurbeschermers zijn in deze humaner tegenover de vogelsport is het algemeen. Alle Europese vogels worden mede hierdoor dan ook met succes gekweekt en kunnen de overvloedige vogels samen met de eigendomsbewijs worden overgedragen aan andere vogelliefhebbers.

Voor onze vogelliefhebbers, die maar enkele soorten van Europese vogels mogen houden en kweken en daarbij ook nog onder curatele gesteld worden van een controleur die, de goede niet te na gesproken, in het kweekseizoen vaak hele nesten verstoort. (Ovogelliefhebberij en dierenbescherming gesproken).

De begeerde Goudvink mogen we in het geheel niet in de volière hebben met gevolg dat deze clandestien wordt gehouden en daardoor, jammer genoeg, hoofdzakelijk gebruikt wordt voor bastaardkweek, want de hybrider hiervan mogen gehouden en tentoongesteld worden.

In onze huidige maatschappelijke opvattingen wordt het kraken van eer

H. Nooyen

G.G. Beckers

H. Deneer

J. Spee

De

woning getolereerd, maar het hebben van een verboden wildzangvogel zwaar bestraft.

Vinkensport

De reeds genoemde vinkensport, die bij de Limburger hoort zoals het water in de zee, is jammer genoeg bij de Vogelwet van 1936 verboden.

De oprichters van de Zuid Ned. Bond hebben kosten noch moeite gespaard, echter helaas zonder resultaat, om deze tak van sport gelegaliseerd te krijgen. De eerste voorwaarde die toendertijd door het ministerie gesteld werd was, dat de Vinkeniers maar eens moesten aantonen dat deze vogels in gevangenschap gekweekt konden worden. Na enkele jaren was dit bewijs er overduidelijk. Echter de zangwedstrijden bleven verboden.

Wij vragen ons af, of het niet wenselijk is om voor één keer een zangwedstrijd toe te staan, waarbij enkele ambtena-

ren van het betreffende ministerie, een afvaardiging van onze volksvertegenwoordigers, dieren- en natuurbeschermers worden uitgenodigd. Zodat deze zich een oordeel kunnen vormen wat de betekenis van deze wedstrijden voor de vinkeniers zijn en welke nuttige en liefdevolle vrijetijdsbesteding hiermee gepaard gaat.

Ons Hoofdbestuur heeft zich in 1978, 1980 en 1983 wel persoonlijk op de hoogte gesteld. Het verslag hierover in Onze Vogels van september 1978 vertolkt hun ondervinding het beste.

Tot slot.

Laten we hopen dat ons Hoofdbestuur in dit jubileumjaar de moed en de kracht bezit om zowel de wildzang (met Goudvink) als de vinkensport gelegaliseerd te krijgen. Gesterkt door hun achterban, die vele malen de 50.000 leden overschrijdt moet voor hun voldoende steun zijn in deze strijd.

Daarenboven zal hier een ledenwinst uit voort kunnen vloeien die de 10.000 wel eens te boven kan gaan.

In een land, dat zich een speciale en christelijke natie noemt en de vrijheid van de mens hoog in het vaandel heeft staan, is het kennelijk gemakkelijker om een wet aan te nemen, zij het met de kleinst mogelijke meerderheid, die abortus legaliseert en mogelijk in de nabije toekomst euthanasie toestaat, dan de Vogelwet op bovengenoemde punten aan te passen, waardoor een grote groep mensen in onze samenleving sociaal en cultureel een nuttige, niemand kwetsende en benadeelde vrijetijdsbesteding wordt mogelijk gemaakt. Getuige het hoogste lied dat de vogels in gevangenschap laten horen bewijst dat deze zich gemakkelijk aanpassen en zich gauw thuis voelen.

Californische kuifkwartel *Lophortyx californicus*

Kenmerken. Lengte 250 mm. Een aantrekkelijke, op de grond levende vliegende vogel. In hoofdzaak grijs van kleur met prachtige zwart-witte tekeningen op gezicht en keel, lager op de borst de veren afgezoomd met lichtgeel wat ze een geschubd uiterlijk geeft. Dezelfde tekening komt voor op de veren van hals en zijanten nek; witte strepen op flanken; zwarte klavervormige kuif. Snavel en poten zwart. Vrouwtjes missen de zwart-witte tekening op gezicht en keel. Ze hebben een korte bruine kuif.

Verzorging. Snel gewend en weinig-eisend hebben ze een ruime volière met voldoende dekking op de grond nodig. Een ruime droge plaats om te overnachten moet aanwezig zijn. Ze slapen graag hoog boven de grond en daarom moet men de zitplaatsen hoog en in een afgezonderd gedeelte van de kooi plaatsen. Ze zijn nogal schrikachtig 's nachts, scherm daarom hun slaapplekken af met sparren of andere groenblijvende struiken.

Broeden. Californische kuifkwartels zijn vruchtbare broedvogels en de vrouwtjes leggen dikwijls twintig of meer eieren. Als het op broeden aankomt, zijn ze wat minder betrouwbaar. Men kan

beter een zijdehoentje gebruiken om de eieren uit te laten broeden of een broedmachine. Om de jongen groot te brengen moet men ze of fijngemalen universeelvoer of kanarie-optokvoer geven, met wat maanzaad en kleine maden. Fijngehakt groenvoer moet hieraan toegevoegd worden. Jonge kwartels groeien snel en kunnen bin-

nen enkele weken voor zichzelf zorgen. Zodra men de geslachten kan onderscheiden, is het beter om ze van elkaar te scheiden.

Voeding. Het basisdieet bestaat uit zaden en kleine graankorrels. Groenvoer en wat levend voer moet ook gegeven worden. Grit en fris drinkwater zijn onontbeerlijk.

Foto: C. Scholtz

EEN UITVINDING DIE U VEEL TIJD EN GELD KAN BESPAREN.

De KAF-O-MATIC® is een unieke uitvinding. In minder dan 30 seconden kunt u met dat apparaat het kaf van het zaad scheiden.

Het systeem is eenvoudig: In de trechter boven het apparaat deponeert u het zaad inclusief het kaf. De motor die u reeds hebt aangezet, blaast het kaf, dat veel lichter is dan het zaad, in het bakje A. Het zwaardere zaad valt in bakje B. Uiterst gemakkelijk schuift u de bakjes uit de KAF-O-MATIC®. Met het schuifje aan de bovenzijde, kunt u zelf de stand instellen.

Op deze manier wint u maar liefst 95% van het zaad terug. De KAF-O-MATIC® kan op het lichtnet worden aangesloten (220 Volt). Adviesprijs f 179,50 (incl BTW). (Voor verenigingen bieden wij zeer aantrekkelijke kwantumkortingen.)

INRUILAKTIE

Heeft u een ander type zaad-selector? **Dan ontvangt u van ons f 40,- bij inruil voor een nieuwe KAF-O-MATIC®.**

Voor verkoop en informatie:

KEMO ALKMAAR

Verdronkenoord 48
1811 BG Alkmaar. Telefoon 072-155785.

Een onverwacht broedresultaat waar ik blij mee ben.

In 1978 besloot ik eigenlijk geen nieuwe geslachten aan mijn collectie toe te voegen. Ik had toen reeds buiten de twaalf Australische parkietensoorten nog zo'n 73 Zuid-Amerikaanse en Aziatische parkieten en papegaaien, waaronder kakatoes en lories. Van de Zuid-Amerikaanse parkieten had ik onder andere zes Amazone soorten, drie Forpus-, vier Pionitis-, veertien Pyrrhura's en elf Aratinga soorten. Dat vond ik eigenlijk wel genoeg.

Van de Pionis soorten had ik de Blauw-kop Pionus (*Pionus menstruus*) gehad maar die waren bij mij dood gegaan. Ik kocht Bronsvleugels (*Pionus chalcopterus*) die klapten door hun snelle vlucht tegen het gaas aan, ook dat werd een tijdensweg en uiteindelijk een soort minder. Ik besloot de vogels van het geslacht Pionus dan ook maar liever aan anderen over te laten. Maar twee maanden later kreeg ik een noodkreet

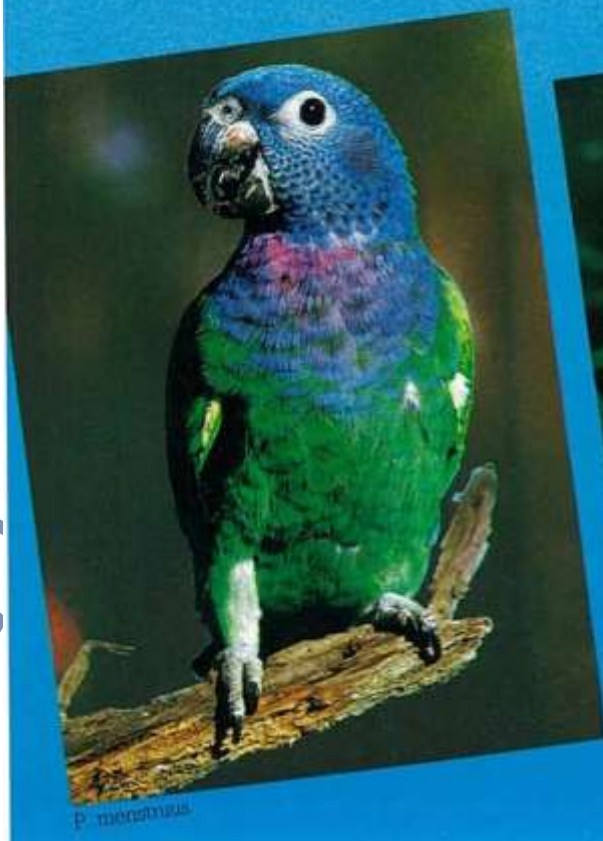
van iemand, die plotseling voor het feit stond dat een van de gezinsleden allergisch geworden was voor veren. Met bloedend hart, hij had jaren aan de opbouw van een Pionus-collectie gewerkt, bood hij mij zijn complete collectie aan. Hij wilde het liefst zijn collectie breeven zien te houden. Hij achtte mij het beste er toe in staat deze bijzondere vogels te kunnen houden. Zo kwam ik dan ineens aan het gehele

geslacht Pionus op de senecoides na. Deze kon ik echter een half jaar daarop aan mijn collectie toevoegen.

Ik stond eigenlijk in 1979 voor het totaal herstel van een volière-reeks. Deze zouden wij in zijn geheel afbreken om ze daarna in hun geheel weer op te bouwen.

Dit werd dus een groot probleem met zoveel grotere vogels erbij, terwijl ik eigenlijk minder ruimte ter beschik-

P. maximiliani

P. menstruus

P. senecoides

king had. Enfin, waar een wil is is een weg en die weg werd uiteindelijk gevonden. Weliswaar moest ik daarvoor de kweek van vele soorten daardoor één of twee jaar uitstellen, doordat ik genoodzaakt was om alles in één door schotten verdeelde ruimte onder te brengen. Maar ja, daar zou ik ook wel overheen komen. In het najaar van 1980 waren we klaar met de klus en plaatste ik de verschillende Pionus-soorten daar waar ik ze uiteindelijk had gedacht. Doordat ik weer eens een andere soort erbij had gekregen plaatste ik de Pionus soorten die al gekoppeld waren als eerste apart. Van de Rustloze Pionus (*Pionus tumultuosus*) verwachtte ik niets, daar die nog niet gekoppeld waren. De Grijskop Pionus (*Pionus seniloides*) had ik maar ergens anders geplaatst om ze te kunnen koppelen. Zo zat ik met drie Rustloze Pionussen, één Witkop Pionus (*Pionus senilis*), één Viooltjes Papegaaï (*Pionus fuscus*) en twee Koraalnavels (*Pionus coralinus*) in één hok, het zogenaamde restanten hok.

Voorjaar 1981 brak aan en het broedseizoen ging van start. De Blauwkop Pionus ging voorbeeldig het blok in, maar daar bleef het bij. De Bronsvleugel Pionus had wat aanpassingsmoeilijkheden met zijn burens, dus die kon ik ook wel vergeten. De Maximiliaan Papegaaï was vertrokken en gaf mij hoop. Het gekoppelde paar Koraalnavels was nog wel bijzonder schuw, maar bekeken toch ook al hun broedblok. De vier paar Witkop Pionussen zaten allemaal op eieren. In het restanten hok had ik wel 5 broedblokken opgehangen, maar ik schonk daar verder weinig aandacht aan, totdat ik een van de poppen miste van de Rustloze Pionus (*Pionus tumultuosus*). Alle blokken nagekeken, natuurlijk in het laatste blok. Daar zat ze dan, de pop van de Pionus *tumultuosus* op vijf gave, donkere eieren. Alles had ik verwacht, maar zoiets niet. Daar ik niet wist op welke dag precies de eieren gelegd waren, was het een kwestie van afwachten. Een maand later keek ik nog maar eens op een moment dat de

pop van het nest af was. Tot mijn verrassing lagen er vijf glimmende kuitjes, goed gevoed met krachtige poten, vleugels en nek. Enkele dagen later kon ik het oudste jong al ringen. De pop was altijd wel agressief bij het openen van het blok tijdens het broeden. Toen de jongen geringd werden en daarbij schreeuwden, vloog zij mij aan. Ook de man zat daarbij te blazen net als een valkparkiet. Ondanks deze agressieve houding heb ik er meerdere kwekers bij gehaald om ze de jongen in het blok te laten zien. Wat de voeding van de Pionus soorten betreft heb ik zulks in mijn boek 'Kun u mij kweken?' uitvoerig beschreven. Ten tijde van het opfokken van de jongen heb ik wel verbaasd gestaan over de hoeveelheden groen die zij nodig hadden. Gelukkig schoot in die tijd de andivie in de tuinen van menig mede dorpergevoel door. Ze brachten ze dan bij mij. Regelmatig woog ik de portie die ik de vogels gaf en ik ben gekomen tot zo'n twee kilo voor zeven vogels, vijf jonger

426 P. tumultuosus

P. sordidus

De

osel

P. chalyopterus

P. semis

P.m. 451

P. lucas

use!

De!

Speciaalclub voor Vorm- e

en twee oudervogels. Nog steeds eten de jonge vogels meer groenvoer dan de oudervogels.

Het verenkleed van de oudervogels is als volgt: Over het geheel genomen is de tumultuosus een groene vogel. De veren terzijde van de kop rood tot paars met, vooral onder de ogen, wit aan de basis. Bovenkop en nek zijn donker rood. De zijden van de hals en de borst zijn paarsrood. Onderstaartdekveren en buitenste staartveren zijn groen, violetblauw gepunt. De jonge vogels zijn meer effen groen met een fel rode voorhoofdsband en op de keel een zacht roserode waas. Ruim vijf maanden uit het blok zijnde beginnen ze door te ruien, dat wil zeggen de paarsrode kleur begint dan op keel en hals door te komen.

Toen ik de jonge tumultuosus aan het ringen was kwam mijn zoon om een paar ringen vragen. Op mijn vraag 'voor welke vogels heb je die nodig' antwoordde hij: 'Voor die Pionus die bij mij zit', dat waren de Pionus seneloides. Ook deze jongen waren egaal donker groen, maar hadden op de kop een smalle roserode band. De groene kopveren toonden wat wit aan de basis. Evenals de vorige vogels zijn de volwassen Seneloides vrijwel groen. De veren aan de voor- en bovenkop zijn grijs met oranje rode punten.... De nekveren zijn wit tot blauwgrijs met violet zwarte zomen. De oorveren zijn grijs met wat rose, de wangveren wit met grijze randen. Rond de keel hebben ze een rose band die naar de borst overgaat in paars rood. De buitenste staartdekveren zijn groen met paars aan de punt. De onderstaart dekveren zijn rood.

Ook de jongen van de Pionus seneloides groeiden voorspoedig op. U heeft deze vogels kunnen zien op de tentoonstelling van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers in Breda 1982.

Uit deze verrassende kweek met de Pionus tumultuosus trek ik wel de volgende conclusie: als de Pionus soorten maar voldoende ruimte voor eigen territorium hebben, kunnen zij wel degelijk in 'kolonie' gekweekt worden. Immers ook de Witkop Pionus (*Pionus senilis*) zaten met acht vogels tesamen in één voliëre en zaten daar paarsgewijze op eieren. Wel werden de andere vogels van de voerplank weggejaagd en moesten pa en ma als eerste eten, maar ja dat was dan ook de rangorde in deze 'kolonie' van zeven vogels.

Het was in de jaren zestig, dat in Nederland de belangstelling voor postuurkanaries begon op te komen. Aanvankelijk vooral in het zuiden van het land, onder invloed van de ontwikkeling in België, later ook in het oosten en geleidelijk aan overal in het land, ontstonden 'haarden' van vogelliefhebbers, die zich gingen toeleveren op de kweek van vorm- en postuurkanaries.

In België was de belangstelling voor deze vormrassen reeds voor de oorlog aanwezig, overgewaaid uit Engeland, dat met reden wordt beschouwd als de bakermat van de postuurkanaries. Doch zowel in België als in Engeland, was tengevolge van de oorlogsomstandigheden, veel kweekmateriaal verloren gegaan en moest, zeker in België, vrijwel van de grond af aan, deze liefhebberij weer worden opgebouwd. Doordat de postuurkanaries pas vrij kort geleden in de belangstelling zijn gekomen, ontstaat gemakkelijk de mening, dat het ontstaan van deze rassen van veel jongere datum is, dan de van ouds bekende zang- en kleurkanaries. Toch is dat een misverstand; zeker tweehonderd jaar geleden was er al sprake van kanaries, die om hun vorm of houding werden gekweekt, ook in Nederland. Wel moet hierbij worden vermeld, dat het type in de loop der jaren sterk is gewijzigd, waardoor 'moderne' postuurkanaries vaak sterk af-

wijken van het ideaal dat men vroeger voor ogen heeft gehad.

Tevens moet worden opgemerkt, dat bepaalde rassen in de loop der jaren verloren zijn gegaan, b.v. de Londer Fancy, de Lancashire en de Belgische Bult; zij het dan dat deze laatste me veel moeite (en veel geluk) in België weer is terug gefokt en dat verwoede pogingen worden gedaan, de Lancashire weer in zijn oude glorie en grootte terug te winnen!

Uit het bovenstaande volgt, dat postuurkanarie-rassen geen onveranderlijke grootheden zijn, maar al naar gelang de wensen van de kwekers, vervormd kunnen worden, door gerichte teelt keus en ook, dat in principe nieuwe rassen kunnen worden gevormd, doo doelbewust eigenschappen van verschillende rassen met elkaar te combineren.

Terugkerende naar de beginjaren van de postuurkanariëkweek in Nederland

Postuurkanaries. Foto's: G. Ebben/W. Spijker

zien we, dat de pioniers destijds dringend behoefte hadden aan 2 dingen:

- een duidelijke beschrijving van de typische raskenmerken van de afzonderlijke rassen en
- goed uitgangsmateriaal met deze raskenmerken, waaruit men vogels kon kweken, die als 'raszuiver' werden beschouwd. Voor beide doeleinden was men op het buitenland aangewezen; voor de rasbeschrijving vooral op België, waar goede beschrijvingen in de Nederlandse taal voorhanden waren.

Voor goede kweekvogels kon men eveneens in België terecht maar vooral ook in Engeland, waar anders dan op het vasteland, postuurkanarie-kwekers zich vaak specialiseren in één ras.

Om de kweek van vorm- en postuurkanaries in Nederland te stimuleren en tevens te zorgen voor goed kweekmateriaal en een goede rasbeschrijving, werd in 1967 de speciaalclub voor vorm- en postuurkanaries opgericht. De NBvV kende destijds nog geen speciaalclubs, daarom werd onze club in-

geschreven als een plaatselijke afdeling van de NBvV, gevestigd te Amsterdam, met leden over het gehele land. Veel later, n.l. in 1981 werd door de NBvV de positie van de speciaalclubs geregeld via een daarvoor vastgesteld reglement.

De eerste daad van de jonge speciaalclub was, met de hulp van een in Engeland wonende Nederlandse postuurkanariekweker en -keurmeester, goed kweekmateriaal te distribueren onder de leden, die daarvoor belangstelling hadden; de volgende was een TT te organiseren, uitsluitend van vorm- en postuurkanaries.

Daarnaast werden acties ondernomen om standardeisen voor vorm- en postuurkanaries vast te stellen, zodat de keuring van deze nieuwe rassen, zoveel mogelijk uniform zal plaats vinden. Nu meer dan 25 jaar later is de landelijke speciaalclub voor vorm- en postuurkanaries uitgegroeid tot een organisatie met meer dan 500 leden, zodat het niet goed meer mogelijk is, landelijke activiteiten te ondernemen waar- aan alle leden kunnen deelnemen.

Daarom is gekozen voor een opzet met gewestelijke rayons, waarin met en voor de leden bijeenkomsten worden belegd en waarin jaarlijks een rayon TT wordt georganiseerd.

Tijdens de Bonds TT wordt dan tevens de landelijke wedstrijd van V en P kanaries gehouden.

Blijkens het aantal inzendingen van V en P kanaries op de diverse TT's neemt de belangstelling nog steeds toe.

Veel jonge en oudere vogelliefhebbers voelen zich aangetrokken tot de kweek van deze rassen.

Evenals de pioniers van 30 jaar geleden hebben zij behoefte aan meer kennis van deze rassen en aan goed uitgangsmateriaal, dat als 'raszuiver' kan worden beschouwd.

Deze kennis en dat uitgangsmateriaal is intussen in ruime mate aanwezig bij de leden van onze speciaalclub.

Daarom zou deze nieuwe generatie van postuurkwekers zichzelf en de vogelsport een dienst bewijzen, door actief lid te worden van de speciaalclub! Uw aanmelding wordt gaarne genoteerd door de secretaris.

ORNI-MONDO

Frans Beirenslaan 125
2210 Borsbeek (bij Deurne-Antwerpen) België
Telefoon vanuit Nederland: 09.32.33.22.39.39

- Altijd in voorraad grote variëteit tropische vogels w.o. bijzondere astrilden, diverse Afrikaanse- en Zuid-Amerikaanse slijzen, tangara's, toekans, toerako's, enz. enz.
- Zeer grote collectie benodigdheden zoals zaadzifters, ziekenkooien, schakelklokken, nestkastjes, boeken, enz. enz.
- Bovendien zijn wij enorm gesorteerd in de meest fraaie sportprijzen zoals bekens, medailles, rosettes met uw eigen tekst bedrukt schildje en in de kleuren naar keuze.
Prachtig materiaal tegen interessante prijzen.
Vraag onze prijslijsten.
- Orni-Red een uitstekend beta-carothene voor al uw roodfactorige vogels.

ORNI-MONDO KOOPT OOK UW KANARIES,
AUSTRALISCHE PRACHTVINKEN, ZEBRAVINKEN,
GRASPARKIETEN EN AUSTRALISCHE PARKIETEN

Neem gerust contact met ons op ?

COM-Wereld- kampioenschappen 1984

De 32e COM-Wereldkampioenschappen vinden plaats van 26 januari t/m 5 februari 1984 in de WASGAUHALLE in het Westduitse PIRMASENS.

Inschrijvingen

Ingeschreven kunnen worden alle vogels genoemd in het eigen vraagprogramma, zie het hart van de groene inlay van het julinumnummer van Onze Vogels, met uitzondering van alle alle parkieten, duiven en kwartels. Tevens worden niet gevraagd Europese kooivogels en de rijstvogels welke in 1983 zijn gekweekt. Er is noch bij de enkelingen noch bij de stammen een limiet gesteld.

Inschrijfgeld

Het inschrijfgeld bedraagt f 12,50 per vogel, verplichte katlogus f 7,50.

De inschrijving moet inclusief de betaling daarvoor vóór december a.s. op het bondsbureau zijn ontvangen.

Er worden geen aparte inschrijfformulieren verstrekt. Ge lieve gebruik te maken van een standaard inschrijfformulier zoals dat ook door uw afdeling wordt gebruikt, of anders van een normaal vel schrijfpapier. Gaarne één inzender per vel of formulier. Vermeldt naast uw naam, adres, postcode en woonplaats ook duidelijk uw kweeknummer alsmede de soort c.q. kleurbenamingen van de in te zenden vogels. De opgave van ring(volg)nummers mag geschieden bij het inbrengen.

Inbrengen vogels

De vogels zullen worden ingenomen op donderdag 18 januari 1984, tussen 10 en 12 uur, in HARDERWIJK en in TILBURG juiste plaats, datum en tijdstip worden aan de inzenders persoonlijk medegedeeld. BIJ DE INSCHRIJVING WELKE MELDEN IN WELKE VAN DE TWEE PLAATSEN U UW VOGELS WILT BRENGEN.

Afhallen van de vogels zal vermoedelijk zijn op dinsdag 30 januari 1984, maar ook daarvoor wordt elke inzender geïnformeerd.

Algemeen

Het transport van de vogels geschiedt per auto en de vogels worden vervoerd op een verantwoorde wijze in de gebruikelijke transportkisten. Het is niet mogelijk vogels zelf in Pirmasens in te brengen of af te halen, noch om aldaar de ingezonden vogels te verkopen of te doen verkopen. De vogels zijn niet verzekerd; inzenden geschiedt op eigen risico.

De tentoonstelling is voor het publiek geopend op 26 januari 1984 van 14 tot 19 uur, op 5 februari 1984 van 09 tot 16 uur en op de tussendagen van 09 tot 19 uur. De prijsuitreiking zal plaatsvinden op zaterdag 28 januari om 19 uur.

**Kwaliteitsvoerders voor
al onze gevederde vrienden**

van Wijngaarden Diervoeders b.v.

verrijgbaar bij de dieren-spectaalzaak!

van Wijngaarden Diervoeders b.v.

POSTBUS 484 - 1200 AL HILVERSUM - TEL: 035 - 41756

Bali-spreeuw *Leucopsar rothschildi*

Prof. dr. Antonie Stolk

De Bali-spreeuw is van het Indonesische eiland Bali afkomstig. Deze mooie vogel wordt niet alleen in dierentuinen en door enkele bevoorrechte liefhebbers in kooien gehouden, maar dit werd vanouds en wordt ook door de plaatselijke bevolking gedaan, die wel degelijk inzag hier met een heel bijzondere vogel te doen te hebben. In de folklore en geestenwereld van dit wondermooie eiland dat zozeer tot de verbeelding spreekt, speelt hij dan ook een rol.

De Bali-spreeuw is op zo grote schaal gevangen, dat hij momenteel nog slechts op een klein deel van het eiland wordt aangetroffen en bijgevolg de kans bestaat dat hij in afzienbare tijd in het wild uitgestorven zal zijn. Uiteraard wordt er gelukkig heel wat aan zijn bescherming gedaan en zo is het misschien nog niet te laat. Het moet niet uitgesloten worden geacht dat er momenteel meer Bali-spreeuwen in gevangenschap voorkomen dan in het vrije veld. De vernietiging van een groot aantal uitgestrekte bossen heeft op dit dichtbewoonde eiland ook in dit opzicht vervelende gevolgen gehad. Het verenkleed van de Bali-spreeuw is smetteloos wit, maar de uiteinden van vleugel- en staartveren zijn zwart. De ogen zijn donkerbruin, de onbevederde aangezichtshuid is blauw, de sterke snavel is blauwgrijs en geel, de poten zijn blauwachtig grijs. De lange kuif is wit, bij de man acht centimeter, bij het vrouwtje vijf.

Ofschoon moeilijk, kan hij in grote, goed-beplante volières tot voortplanting worden gebracht. Men heeft er echter wel terdege rekening mee te houden dat het dier in gevangenschap nogal agressief tegen soortgenoten is, alsmede tegen andersoortige vogels. Van het gedrag in het vrije veld is slechts weinig bekend. Voor dierentuinen in de U.S.A. (die van San Diego, California bijvoorbeeld) bleek de

meest succesvolle broedperiode van mei tot juni te zijn.

De lange kuif speelt een belangrijke rol bij de balts, want deze wordt voortdurend opgericht. Het nest wordt in boomholten gebouwd of in rotsspleten, waarvoor in de volière een nestblok kan worden gegeven. Als bouw materiaal worden strohalmen, gras, twijgen en veren gebruikt. Het legsel blijkt gewoonlijk uit drie of vier eieren te bestaan, maar kan ook meer bedragen. Van een paartje is bekend dat het van twee broedsels negen jongen heeft grootgebracht.

Bij de kweekpogingen had men algemeen de ervaring dat er soms wel eieren worden gelegd, maar dat die op een gegeven moment (soms na ongeveer een week bebroed te zijn) verdwenen. Het moet niet uitgesloten worden geacht dat ze werden opgegeten. Wanneer de dieren zelf niet willen broeden, kan worden geprobeerd om de eieren onder een merel *Turdus merula*, een zanglijster *Turdus philomelos* of een grote lijster *Turdus viscivorus* te leggen. Op die manier zijn wel jongen te krijgen die met meelwormen kunnen worden grootgebracht. Ander voedsel zoals gekweekt brood, vruchten, bessen, rauw vlees, regenwormen, insecten en pissebedden worden gewoonlijk geweigerd. Er dient overvloedig te worden gevoerd, want elk jong kan wel honderdvijftig tot tweehonderd meel-

wormen per dag verorberen.

Eenentwintig dagen na het uit het ei komen kan de vogel al uitvliegen. Hij ziet er dan echter nog niet als een volwassen vogel uit, want het blauw rond het oog is wat bleker, de kuif ontbreekt nog en het dier is wat kleiner. Om de soort in het wild te kunnen behouden is men bezig om de in dierentuinen aanwezige dieren nauwkeurig te registreren, waarna een kweekprogramma kan worden opgesteld. Het moet niet uitgesloten worden geacht, dat in gevangenschap gekweekte Bali-spreeuwen in het natuurlijk milieu kunnen worden uitgezet, wat zoals bekend ook met australische dwergpapegaaien wordt gedaan. Papayavruchten vormen een belangrijk bestanddeel van het menu. Het foudrageren wordt gewoonlijk in groepen gedaan, waarbij men (maar dan mag men in deze tijd van sterke achteruitgang wel van een bijzonder groot geluk spreken!) soms een vlucht van tien tot twintig dieren krijgt te zien.

Dat de Bali-spreeuw die ook wel Rothschild-maina wordt genoemd, sociaal is, kan wel blijken uit het feit dat er altijd een vogel de wacht houdt om bij gevaar met schrille geluiden alarm te slaan. Door de vette inhoud van de papayavruchten wordt het witte verenkleed nogal vies, maar dat wordt wel weer heel doelmatig met de snavel gereinigd.

KALENDER 1983

De Oranjeweaver

Meindert de Jong

Welswaar is de 'hoofdfiguur' op het oktoberblad de grasparkiet, maar omdat over deze vogel reeds zoveel is gepubliceerd in ons lijfblad, leek het ons beter iets te vertellen over de 'bijfiguur', de oranjeweaver. De afgebeelde vogel is een mannetje in het zogenaamde prachtkleed. Buiten de paartijd lijkt hij zeer veel op zijn eega: eenvoudig muskleurig. Het moet voor de volièrehouder, die dergelijke diertjes bezit, dan ook steeds weer een belevenis zijn deze metamorfose van nabij te kunnen observeren. Helaas willen de kleuren in gevangenschap nogal eens verblijken, hetgeen in veel gevallen te wijten is aan te eenzijdige voeding. Vooral wanneer uitsluitend een zaadmengsel wordt verstrekt, neemt de kleurdiepte snel af. Serveert men echter levens universeelvoer, vruchten, ei- en groenvoer, alsmede mierenpoppen, maden, meelwormen en dergelijke, dan ziet men de kleuren als het ware opleven! Oranjeweavers komen in diverse ondersoorten in grote delen van Afrika voor, waar ze dikwijls in enorme zwermen 'opereren' en niet zelden flinke schade aan kunnen richten aan de te velden staande gewassen. Geen wonder dat de boeren ze liever zien gaan dan komen.

De mannetjes zijn polygaam; dat wil zeggen, dat ze aan één vrouwtje niet genoeg hebben. Ze rusten niet voor ze een harem hebben verzameld van 3 tot 5 dametjes. Met deze ladies trekt de 'sultan' zich terug naar een door hem uitgezocht territorium. Daar vliegdanst hij als een vurige verenbal met snorrende vleugeltjes boven de struiken, gras- en riethalmen. Tusschen van deze plantenwirwar worden de nestjes gebouwd, vervaardigd van allerlei grassen, gevoerd met fijner materiaal. Er worden 2-4, doorgaans 3, turkooisblauwe eitjes gelegd en zodra de wijfjes zich te broeden zetten, gaat het beertje zitten kwetteren op een uitstekende halm of stengel. Tijdens deze voordracht worden de veren zo wijd mogelijk uitgezet en kan men werkelijk spreken van een 'veren bal'.

De laatste tijd komen er nogal eens meldingen binnen van geslaagde broedresultaten, iets waar de volièrehouders stellig trots op kunnen zijn. De vogels doen zo iets immers alleen wanneer ze het picobello naar de zin hebben!

Grasparakieten, het verschil tussen normaal en opaline.

door: J.F.R. Burm St. Jansteen.

Via volgend schema wil ik u in het kort het verschil tussen de normale en de opaline vogel weergeven.

De normale grasparakiet in de kleurslag: groen.

- Masker : geel.
- Wangvlekken : violet.
- Keelstippen : 6 ronde keelstippen, waarvan er 2 gedeeltelijk in de wangvlekken zitten.
- Lichaamskleur : - zonder donkerfactor: lichtgroen.
- met een donkerfactor: donkergroen.
- met twee donkerfactoren: olifgroen.
- Tekening : Op wangen, achterhoofd, nek en vleugels, zwart en scherp omlijnd op een gele ondergrond.
- Staat : Lange staartpennen blauw-zwart.

De opaline grasparakiet in de kleurslag: groen.

- Masker : Geel, zich uitstrekkend over het achterhoofd en overgaand in de algemene lichaamskleur op één lijn horizontaal met de vleugeltoppen. Op deze wijze ontstaat een zuiver V-tekening tussen de vleugeltoppen, welk effect in deze variëteit zeer gewenst is.
- Wangvlekken : violet.
- Keelstippen : 6 ronde keelstippen, waarvan er 2 gedeeltelijk in de wangvlekken zitten.
- Lichaamskleur : Mantel (Het V-gebied inbegrepen), rug, staart, borst, flanken, buik en lendesreef groen. Mag iets opgebleekt zijn.
- Vleugeltkening : Zwart op een ondergrond van dezelfde kleur als de lichaamskleur.
- Staat : Lange staartpennen in geen geval lichter dan de mantel.

Wat betreft de lichaamskleur en de staartkleur is dit afhankelijk van de aanwezigheid van de donkerfactor. Zie bij de normale grasparakiet.

Kleurkanarie, waarheen is uw vlucht?

In het kader van NBvV's gouden jubileum is het verstandig om niet alleen de toekomst te bezingen, ook omzien kan nuttig zijn: nuttig omdat daaruit duidelijk wordt dat met name ten aanzien van de kleurkanarie nogal wat veranderd is.

De kanaries binnen de NBvV waren zeker in de beginjaren, zeg maar de dertiger jaren, hoofdzakelijk zangkanaries; de eerste witte kanaries baarden veel opzien op de toenmalige tentoonstellingen. De fok van kleurkanaries kwam pas goed op gang toen naast bonten ook gave gelen en witten en natuurlijk ook groenen/bruinen/agaten/isabellen op redelijke schaal gefokt bleken te kunnen worden.

De passe-partout kwam in zwang, stel je eens voor, je had een gewone groene kanarie en daar konden wel vier kleuren uitkomen, hoe bestaat het, gewoon een wonder der natuur. Lyrische lofzangen werden aan de passe-partout gewijd, van handswaeg werd de fok van deze wonderbaarlijke vogels op vele manieren gepropageerd.

Een zwart gat in de ontwikkeling van de kleurkanarie werd veroorzaakt door de oorlog, zorgvuldig gecultiveerde stammen vogels gingen verloren door oorlogshandelingen en door voedselgebrek; de logische ontwikkeling van de kleurkanaries werd daardoor even gestuit, op een laag pitje gezet als het

ware. Met verve werd na de bevrijding de draad weer opgepakt voor zover dat mogelijk bleek, het vogelbestand was gedecimeerd, erg veel mogelijkheden waren er niet.

Het roeien met de aanwezige riemen leverde toch in frappant korte tijd verbluffende resultaten op, de aantallen kleurkanaries benaderden steeds dichter de aantallen zangkanaries. Bastarderij met de kapoetsensijs (sp. cull) leverde de huidige roodfactor op, in een baaiert van be- en verwondering vlogen vele kanarieliefhebbers op de rode „vlam“ aan, duizenden vogels deskundig gefokt, werden als niet meer interessant aan de dijk gezet, rood, dát was het.

Al wat nieuw is trekt, de pastelfactor en de ivoorfactor „prikten“ de liefhebbers duidelijk, alhoewel niet zo vergaand als de roodfactor. Dat was wel het geval met de komst van de opaalfactor, als je mee wilde doen, moest je opalen fokken, deze uiterst dubieuze mening werd helaas veelvuldig ten berde gebracht. Door het zich storten op de opaalfok raakte het kleurkanariebestand in onbalans, de wrange vruchten daarvan plukken we nu nog.

Twee verschillende soorten roodogen (ino en satinet) brachten opnieuw de nog niet geheel tot rust gekomen kanariewereld in heftige beroering, uitgelaten stortten de fokkers zich op alweer wat nieuws. Echter, zonder zich te bekommeren over de gevolgen van een en ander werden de diverse mutanten aan elkaar gebreed, het was minnens interessant om vogels te fokken die als het even kon passepartout waren maar daarnaast ook de genetische mogelijkheden voor pastel en opaal en ino en satinet en ivoor in zich hadden.

Oranjerood werd roze, geel werd lichtgeel, zwart werd blauw, bruin vertween of werd aangedukt, streping werd matmaring of streeploos, pigment verdween als sneeuw voor de zon door factoren te stapelen, gepigmenteerde vogels zagen er uit als ongepigmenteerden, al dan niet met rode ogen, uitermate boeiend, maar wel tegen een te hoge prijs. Slechts door het simpele feit dat iedereen wel eens een nieuwe vogel aan moet schaffen, kan eigenlijk niemand meer metaan voor de fokzuiverheid van zijn/haar vogels.

Deze conclusie maakt de vraag boven dit artikelje relevant, waarheen met de kleurkanaries als het jubileumfeest

voorbij is, doorgaan met het creëren van hoog omnipotente vogels of terug naar af, dat is de kernvraag. Het is geen kunst en het vraagt van de fokkers geen enkele fysieke inspanning om vogels het daglicht te doen aanschouwen die genetisch zeer complex zijn, het vraagt van de fokkers het schier onmogelijke om terug te fokken naar écht fokzuivere vogels.

Fokzuiverheid zal ook bij de kleurkanaries altijd een vrome wens blijven, er zit evenwel een wereld van verschil tussen een vogel met veel mogelijkheden en een vogel met weinig mogelijkheden; redelijke fokzuiverheid is slechts realiseerbaar door het gebruik van vogels met zo min mogelijk afwijkende mogelijkheden! Dat is de les die 50 jaar NBvV ons geleerd heeft: de passepartout van toen is vandaag en ook nog morgen een niet aan te bevelen fokvogel. Ten aanzien van het overige mogelijke factorenbezit van kleurkanaries kan worden opgesteld, dat het bezit van niet noodzakelijke factoren de uitkomsten alleen vertroebelt, meer levert het met op LAAT BLIJKEN DAT OOK U UW LES GELEERD HEEFT!

KR

CREA

broedkooien HOLLAND

- Crea broedkooien zijn vervaardigd uit gemakkelijk te reinigen platen en afgewerkt met aluminium en PVC profielen.
- Leverbaar in vele afmetingen met diverse uitneembare voorfronten.
- Geschikt voor kanaries, vinken, agaporniden, parkieten, etc.
- Niet te overtreffen in kwaliteit en afwerking.
- Ook leverbaar met onderbouw voorzien van schuifdeuren.
- Concurrerende prijzen.
- Reeds vele tevreden gebruikers.
- Specialiteit wisselbroedkooien voor kanaries.
- Overtuig uzelf in onze toonkamer.

Houtverwerkende Industrie CREA B.V.

Ambachtsstraat 40a - 8263 AK Kampen
Telefoon 05202-20492 (na 5 uur 05202-16662)

Unieke collectie
MEDAILLES/BEKERS

Vraagt uw dealer
of ons naar onze
EXCLUSIEVE
KATALOGUS
35 jaar

HELLINGMAN BV
APELDOORN
Wilmersdorf 20
Telefoon 055-410622
afd. verkoop
fabricage-vakgroothandel

Het natuurproduct VEX-80

heeft in de praktijk zijn waarde bewezen.
Geef daarom uw vogels voor de kweek een Vex-kuur.
Vex-gebruikers, doe ons uw praktijk-ervaringen schriftelijk toekomen. U doet er niet alleen ons, maar vooral alle vogelliefhebbers een groot plezier mee.

KNABELFARM

Knibbelweg 8 - 2761 JD Zevenhuizen - Tel. 01802-1228
Het adres voor kundige service en kwaliteit

Nieuwe vogelsoorten voor onze kwekerij, kooi, voliére en T.T.

Nu de australische prachtvinken door iedereen gekend en gekweekt zijn, vragen onze liefhebbers naar nieuwe soorten. Daarom zijn wij, als vooruitstrevende vogelhandel, ter plaatse geweest op de eilanden voor en rond AUSTRALIE en INDONESIE om van daaruit zeldzame soorten te kunnen importeren. We zijn daar in geslaagd, zodat er nu om de maand een zending komt met voor velen nog onbekende soorten.

- prachtige nieuwe soorten papegaaijmandinen, zonastriden, nonnen, bronzemannetjes, vele soorten rietvinken, bruine padda van Timor.
- tevens vruchten en pteëeters, mooie vogels van kleur en postuur en nog onbekend voor vele liefhebbers.
- soorten duiven, vroeger alleen in de grootste dierentuinen maar nu beschikbaar voor iedereen
- honingzuigers en insectenetters komen er ook.

Breng ons een bezoek of vraag inlichtingen:

MAROY - ZOO
BIESTSTRAAT 156 - 8790 WAREGEM - BELGIË
TEL. 056/602550 - GESLOTEN DONDERDAG en ZONDAG.
De zaak is gelegen op 500 meter van de afrit E3 Waregem

BLANKESTIJN'S PET FARM B.V.

Turbinestraat 22
3903 LW Veenendaal
Telefoon 08385-14530

Wij vragen te koop:
alle soorten kleur-,
zang- en postuur-
kanaries.

NIEUW! GEHU KOOIEN NIEUW!

Wij leveren U betaalbare kooien, en voor elke vogel de juiste kooi.
De kooien zijn opgebouwd uit 10 mm met kunststof beklede plaat.
De voorzijde is met aluminium afgewerkt, en worden als bouw pakket geleverd.

Verder leveren wij: **BROEDMACHINES** en **Ziekenkooien**.

Vraag documentatie aan bij: **GEHU**
Boomcatweg 10 - 7442 BH Nijverdal - Tel. 05486-1 61 87

INTERNATIONALE HOBBY-BOEKHANDEL

LOCHEMSEWEG 75 - 7215 RA JOPPE (Gorsel)

Encyclopedie v.d. Vogelliefhebbers

4 delen cont. of 12 x F. 30,-

Het Vogelparadijs in kleuren

10 delen cont. of 10 x F. 18,-

Het grote kanarieboek, met 80 kleurenfoto's,
en 182 blz. geill. tekst 6 x F. 10,50

Het grote kleurparkietenboek (grasp.)
64 kleurpl., 200 blz. geill. tekst 6 x F. 10,-

Austr. pap. en parkieten, 32 pg. kleurenfoto's en
184 blz. tekst cont. of 6 x F. 10,-

De prinses van Walesparkiet (*Polytelis alexandrae*)

Tekst en foto Andre Bruggeman

Juist honderd jaar geleden is de naam **Prinses of Walesparkiet** toegekend aan een van de meest fraaie Australische parkieten, en dit ter ere van **Prinses Alexandra** uit Zweden die door haar huwelijk **Prinses van Wales** werd.

De parkiet leeft in **Centraal Australië** als bewoner van droge steppen en half woestijnen met een voorkeur voor de nabijheid van waterlopen. Ze leven een nomadisch bestaan in een onooglijk groot gebied waardoor ze ook een verborgen leven kunnen leiden. De vogels leggen soms enorme afstanden af maar zelden doen ze dat in grote zwermen; het zijn meestal betrekkelijk kleine groepjes. Bij dit alles is het niet zo verwonderlijk dat deze parkiet als laatste van de familie **polytelis** ontdekt is.

Een volwassen mannetje meet op ongeveer driejarige leeftijd 45 cm en is zo de grootste van de familie, waarin de bergparkiet met 43 cm en de barraband met een lengte van 41 cm voorkomen. De prinses van walesparkiet is de meest slanke en met zijn prachtige pastelkleuren meest aparte van de familie. Ze verblijven veel op de grond en ook de balts en paringen vinden meestal op de grond plaats. Het is daarom verstandig om de vogels regelmatig te controleren op de aanwezigheid van spoorwormen en los van alles de vogels peri-

odiek een wormkuur te geven. Het geluid wat met name de man voortbrengt is niet bepaald melodieus te noemen. Vooral vóór de kweekperiode of wanneer hij erg opgewonden is, kan zijn stemgeluid storend zijn en zeker voor niet vogelliefhebbers.

Voor de liefhebbers met nog wat geringe ervaring zijn het eigenlijk geen vogels. Niet gezien de prijs die er voor moet worden betaald want die is, vergeleken met een tiental jaren terug, thans erg laag te noemen. Het gaat hierbij vooral om het feit dat er zich tijdens de kweek met deze vogels nogal eens problemen kunnen voordoen, meer dan bij andere parkietsoorten. Gemiddeld worden er 5 tot 6 eieren per broedsel gelegd. Heel vaak hoort men klachten dat er niet gebroed wordt, in andere gevallen komt het voor dat de pop aanhoudend eieren blijft produceren, tot ongelooflijke aantallen. Ook komt het voor dat de eieren in het blok op een zodanige wijze door de vogels worden rondgeslingerd dat ze stuk gaan. Hebben we niet met deze verschijnselen te maken, dan bebroedt de pop alleen de eieren en de broedduur bedraagt ongeveer 21 dagen. De man brengt haar voedsel in het nest. Ook voert hij haar wel als ze even buiten het blok komt. De jongen zijn aanvankelijk naakt. Ze verblijven ongeveer vijf weken in het nest en maken

zeer luidruchtige bedelgeluiden. Na het uitvliegen worden ze nog lange tijd, soms kennelijk tot vervelend toe, door de oudervogels gevoerd.

In het verleden kwam het nogal eens voor dat bij slecht broedende vogels zogenaamde pleegouders werden ingeschakeld; kakariki's werden er onder andere voor gebruikt. Nu ook de prinses van walesparkiet meer betaalbaar is geworden, heeft ook het 'melken' afgenomen. Het aanbod is kwalitatief daardoor wel wat verbeterd. Ze zijn zeer verdraagzaam tegenover andere parkieten. Zelfs heb ik ze, weliswaar in een heel ruime volière, samengehouden met eerdergenoemde familieleden alsook met neophema's, hetgeen nooit tot problemen leidde.

Het sexen van jonge vogels geeft wel eens moeilijkheden maar in de loop van de tijd is er toch wel enig onderscheid tussen mannetjes en vrouwtjes te maken. Op een leeftijd van ongeveer 18 maanden zijn de jonge vogels op kleur. Om met enig succes te gaan kweken, moeten de vogels toch wel minimaal twee jaar oud zijn en dan nog is het niet zo gemakkelijk om een goed kweekkoppel samen te stellen. Wel kunnen ze tam worden en zich enigszins hechten aan hun verzorger. Hun gedrag op de dag kan de liefhebber wel eens verontrust hebben want ze kunnen ontzettend vaak zitten te slapen en alzo de indruk wekken dat ze niet in goede gezondheid zijn. Dit wil overigens niet zeggen dat het saaiere vogels zijn, integendeel. Het zijn ook geen vernietzuchtige vogels. Ze laten het houtwerk van de volière ongemoeid. Wel is het belangrijk om hun vlucht, hun buitenren, zo lang mogelijk te doen zijn zodat ze zich tijdens hun sierlijk vliegen goed kunnen uitleven hetgeen ook de broeddrijf ten goede komt. Dit geldt overigens voor veel soorten parkieten en wordt door de liefhebbers vaak over het hoofd gezien. Hun voeding bestaat uit een goede mengeling zaden voor grote parkieten met voldoende groenvoer. Een worteltje of stukje appel nemen ze graag op. Een weekvoer, bestaande uit oud in melk geweekt brood met wat honing of druivensuiker doet ze goed.

Tegen onze soms erg gure winters zijn ze niet zo geweldig opgewassen vooral in een koude vochtige periode is dat goed aan ze te zien. Bij droge vorst, als deze tenminste niet te lang aanhoudt, kunnen ze het nog wel stellen maar het is ook dan geen luxe, eerder een noodzakelijkheid, om een goede bescherming biedend nachtverblijf ter beschikking te stellen.

use!

dikbeknon

Uit het familiealbum van het geslacht *Lonchura*

Tekst: H.A. Maurer

Foto's: H. Muller, H. Bielfeld, P. Ramaekers en C. Scholtz.

Het geslacht *Lonchura* bestaat uit zo'n dertigtal overwegend eenvoudig, voornamelijk zwart tot bruin gekleurde vogels welke behoren tot de prachtvinken. Wij kennen ze als bronzemannetjes, nonnen, riet- en muskaatvinken. Ze komen in verschillende werelddelen voor, van Afrika over Zuid Azië tot de Carolinen, een eilandengroep in het westen van de Grote Oceaan, en zuidelijk tot Australië.

prachtnon

436

vijfkleurenon

ose/

De /

Lonchura's zijn typische graslandvogels die zich meestal ophouden in savannen of rietmoerassen. Verschillende soorten hebben de gewoonte in grote zwermen op te trekken waarbij ze in bepaalde streken voor de landbouwers een ware plaag vormen. Het zijn specifieke zaadeters, graszaden en rijst genieten hun voorkeur. Met name de nonnen verwerven hun zaden door op een handige manier langs halmen en stengels te klimmen. Met de snavel halen ze een halm naar zich toe, plaatsen daarop een pootje en halen het zaad uit de aar. Broeden doen ze in het hoge gras, in het riet en in bamboestruiken. Het nest is gemaakt van droge grasstengels, stro, rietbladeren etc., is vrij omvangrijk, bolvormig met een zijdelings invleggat en zo'n bouwsel doet slordig aan. De 4 tot 6 witte eitjes worden ongeveer in 12 dagen bebroed, afwisselend door man en popje terwijl ze de nachten samen in het nest doorbrengen.

De vogelliefhebbers hebben altijd al veel belangstelling voor deze soorten gehad en vooral de laatste tijd schijnt die te zijn toegenomen. Waarschijnlijk ook wel gestimuleerd door recente importen van enkele soorten welke voorheen nooit of slechts zeer zelden zijn ingevoerd. Bovendien wordt er de laatste jaren veel serieuzer met dergelijke vogels gekweekt.

Het leek ons daarom best eens interessant om een kijkje te nemen in het album van de familie Lonchura, waarbij vooral onze belangstelling uitging naar de **nonnen**. Ongetwijfeld zijn daarvan de driekleur-, zwartkop- en witkopnon het bekendst. Sinds jaar en dag zijn

deze drie soorten in ruime mate en regelmatig in de handel verkrijgbaar. Enerzijds is dat wel aardig, anderzijds heeft het er, tot zoals gezegd voor kort, toe geleid dat er weinig aandacht is besteed aan het kweken met die soorten. Immers, als er dan een dood ging was er gemakkelijk weer aan een ander te komen. Gelukkig zijn de meeste liefhebbers tot het besef gekomen dat dat toch niet de juiste weg is.

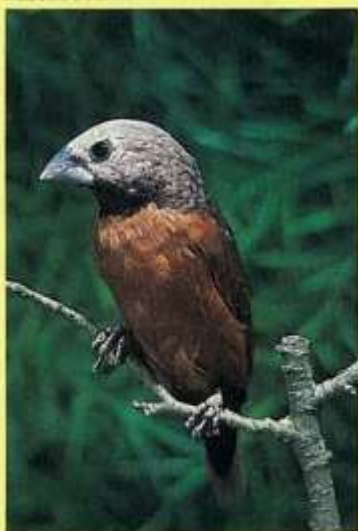
Alhoewel alle nonsorten met goed succes in ruime broedkooien (plm. 80x40x40 cm) kunnen worden gekweekt, komt het ons voor dat het nog beter lukt in goed beplante voliëres. Wellicht is het mogelijk om in die voliëres ook wat riet- of bamboestruiken aan te planten. Nonnen zitten graag op de vertikale stengels, klauteren met veel behendigheid door dergelijke struiken en omdat stengels en bladeren daarvan meestal wat ruwachtig zijn veroorzaken die een natuurlijke afslijting van de nagels. Vooral van nonnen is de nagelgroei veel sterker als bij de meeste andere vogelsoorten. Houden we deze vogels in broedkooien, dan dienen we die nagelgroei nauwlettend te volgen en zodra de nagels wat te lang zijn moeten we ze knippen.

Erg veeleisend met betrekking tot de nestkastjes zijn de nonnen niet. Als de plaats waar zo'n kastje hangt ze aangaat dan nemen ze zowel een halfopen- een gesloten of ook wel een kanariekastje in gebruik. Een ruime variatie van nestmateriaal is aan te bevelen. Zowel man als pop nemen aan de nestbouw deel en zoals hiervoor al is gesteld, broeden doen ze eveneens samen. Op de donkergekleurde huidjes van de pas geboren jongen, is nauwe-

lijks enig donsveertje te zien. De oudervogels zijn erg bezorgd voor ze en hun jongen worden dan ook gedurende de eerste acht dagen constant bedekt en warm gehouden. Ook als ze na ongeveer 23 dagen uitvliegen, is de ouderzorg nog optimaal hetgeen vooral 's avonds tot uiting komt als de hele familie het nest opzoekt en samen daarin de nacht gaat doorbrengen. Op een leeftijd van 7 tot 9 dagen, afhankelijk van de groei, kunnen de jonge vogels worden geringd, ringmaat 2,5 mm. Ongeveer drie weken na het uitvliegen kunnen ze als zelfstandige vogels worden beschouwd. In het algemeen kan worden gesteld dat het een half jaar duurt eer de jonge vogels geheel op kleur zijn.

Bij nagenoeg alle nonsorten is er geen sprake van een sexueel dimorfisme, mannetjes en popjes lijken uiterlijk sprekend op elkaar. Dat ook maakt het zo ontzettend moeilijk om een paartje samen te stellen hetgeen uiteraard invloed heeft op de totale kweekresultaten. Voor wat betreft het sexen moge ik u toch nog eens verwijzen naar het artikel op pagina 115, jaargang 1983, van dit maandblad. Misschien kunt u met een speld aan een draadje al heel wat wijzer worden. Los daarvan, biedt de zang van de man de enigste houvast. Hij alleen zingt en draagt zijn liedje ook buiten de broedtijd regelmatig voor. Dat liedje klinkt erg zacht, is eigenlijk nauwelijks hoorbaar. Je ziet, aan de opgezette en trillende veertjes op de keelstreek en ook aan de houding van de vogel, meer dan je hoort. Tijdens de balts vliegt een mannetje naar het door hem uitverkoren popje, gaat naast haar zitten, rekt het lichaam

witschedelnon

grijskopnon

naar boven uit, keert de snavel met de punt naar beneden in haar richting, maakt tegelijkertijd springende bewegingen waarbij hij dan los van de zitstok of tak komt en haar probeert te bevliegen. Een dergelijk gedrag laat geen twijfel, het is dan een man. Maar of de partner, waartegen hij zo in de weer is, wel echt een popje is mag nog worden betwijfeld. Die zekerheid heb je pas als er eitjes worden gelegd. Veelvuldig komt het voor dat er gebalst wordt tegenover een mannelijk exemplaar die in sociaal opzicht net even de mindere is. Het is in die gevallen dan lang wachten op eitjes.

Kweekresultaten met de meest bekende nonsoorten zijn in dit blad al meermalen beschreven. En wat de zeldzamere soorten betreft, een uitvoerig verslag over de kweek met de **vijfkleurennon** heeft u op pagina 524 van de jaargang 1982 kunnen lezen. Fred Panjer was de auteur en hij was het ook die het eerste eigen kweek exemplaar inzond op de bondskampioen 1982 en daarvoor de NBvV-Oorkonde ontving samen met J. Neutkens.

Op de bondskampioen 1983 werden voor het eerst eigen kweek **witschedelnonnen** ingezonden welke gekweekt waren door de heren F. Panjer, C.O. Zander en F.J. ter Horst. Ook zij ontvingen daar de NBvV-Oorkonde voor.

Uit het verslag over de vijfkleurennon en ook uit hetgeen wij van de heer Zander hebben vernomen over de kweek met de witschedelnonnen, valt

witkopnon

op te maken dat er weinig verschil is in gedrag en levenswijze met de praktische kweek van de bekendere nonsoorten. Derhalve valt er daarover weinig meer aan toe te voegen.

Nonnen paren ook redelijk tot gemakkelijk met andere nauw verwante soorten en de bastaarden blijken heel vaak vruchtbaar te zijn. Dit noopt ons nog eens duidelijk te stellen dat we derhalve heel goed uit moeten kijken met bastaarden. Laat ons echt trachten om de onderhavige soorten zuiver te houden. Tracht ook zoveel mogelijk te kweken met onverwante paren zodat we raszuivere soorten, vooral die soorten welke al sowieso zeldzaam zijn, voor de liefhebberij kunnen behouden. Voor wat betreft de voeding zijn de nonnen eveneens niet veeleisend. Op

verspreidingsgebied. We hebben deze ontleend aan het boek *Prachtvinken* van Franz Robiller alsmede aan *Die Vogelarten der Welt* van Hans E. Wolters.

Lonchura quincolor, vijfkleurennon. Kleine Soenda-eilanden, man en pop gelijk, grootte 12 cm.

Lonchura spectabilis, witbuik- of prachtnon. Eilanden van de Bismarck-archipel en Noordoost Irian. Man en pop gelijk, grootte 9-10 cm. Ondersoorten zijn: **L.s.wahgiensis** welke donkerder bruin is op de bovendelen; **L.s.mayri**, welke een zwakkere snavel heeft, een lichterbruin verendek en een lichtgele bovenstaart; **L.s.gajduseki**, welke een geelbruin in plaats van wit onderlichaam heeft; **Lonchura grandis, dikbek- of diksnavelnon.** Noord-

driekleurennon

zwartkopnon

een goed mengsel prachtvinkzaden, aangevuld met wat paddi en onkruidzaden, alsmede met een goed eivoer, blijven ze in goede conditie. Een ander pluspunt is dat deze vogels winterhard zijn; stookkosten kunnen worden bespaard. Indien gehouden in een buiten-volière is het vanzelfsprekend dat ze wel moeten kunnen beschikken over goed beschutte plaatsen.

Tenslotte noemen we u voor de volledigheid de Nederlandse en wetenschappelijke namen van de hierbij afgebeelde soorten, hun grootte en hun

en Zuidoost Irian, man en pop gelijk, grootte 12 cm. Ondersoorten zijn: **L.g.ernesti** met lichtgeel gezoomde staartveren; **L.g.destructa** met strogeel gezoomde staartveren en **L.g.heurni** met bruingeel gezoomde staartveren.

Lonchura nevermanni, witschedelnon. Zuid Irian en tussen Frederik Hendrik-eiland en de Fly rivier, de popjes hebben een donkerder kopkleur, grootte 11 cm.

Lonchura caniceps, grijskopnon. Zuidoost Irian, man en pop gelijk, grootte 10 cm. Ondersoorten zijn: **L.c.scratchleyana** welke overwegend lichter van kleur is en **L.c.kumusic** welke erg veel op de nominaatvorm lijkt.

Lonchura maja, witkopnon. Zuid Thailand, Malakka, Sumatra, Java en Bali, man en pop gelijk, grootte 11 cm.

Lonchura malacca, zwartbuiknonnen. Sri Lanka, Noordoost India tot Zuid Nepal, Birma, Malakka, Sumatra, Borneo, Celebes, Halmahera, Filippijnen en Formosa, man en pop gelijk, grootte 11 tot 12 cm. De nominaatvorm **L.m.malacca** kennen we als **driekleurnon**. De volgende ondersoorten zijn bekend: **L.m.atricapilla** welke we kennen als **zwartkopnon**; **L.m.rubroniger** welke een roodbruine stuit- en staartdekveren heeft; **L.m.deignani** met een mat zwarte middenbuik en zwartbruine onderstaart heeft; **L.m.sinensis** met matte roodbruine bovendelen; **L.m.batakana** welke meer zwart is en kleiner van formaat; **L.m.jagori** welke een zwartachtig bruine kop heeft; **L.m.formosana** met grijsbruine kopveren; **L.m.gregalis** met een matzwarte kop en hals en **L.m.brunneiceps** met een roodbruine kop en dientengevolge ook wel de **bruinkopnon** wordt genoemd. Verschillende ondersoorten zijn duidelijke overgangs-soorten.

Lonchura ferruginosa, schildnon ook wel gezien als een ondersoort van **L.malacca**. Ze komen voor op Java en Bali, man en popje gelijk en 11 cm groot.

Lonchura stygia, Hadesnon. West Irian tussen Fly river en Bianstroom, man en pop gelijk, grootte 11 cm.

Lonchura pallida, Bleekkopnon. Kleine Soendaeilanden en Zuid Celebes, man en pop gelijk, grootte 11 cm. Een ondersoort te weten **L.p.sub-castanea** met een kastanjebruin onderlichaam en een donkerder bovenzijde dan bij de nominaatvorm. De nominaatvorm heeft een zwarte buik.

Nonnen uiterst plezierige sterke en ook interessante vogels welke uitstekend geschikt zijn om in onze volières te worden gehouden. Bijster intelligent

schildnon

hadesnon

bleekkopnon

L.c. rubroniger.

zijn ze niet, ze doen zelfs wat dom aan. Zijn ook wat schuwachtig waardoor ze misschien wat onbehouwen lijken maar of je die karaktertrekjes nu duidelijk negatief moet noemen. Het lijkt ons in elk geval niet.

osel

De

Volière van de maand

Vanaf 1976 ben ik lid van uw blad 'Onze Vogels'. Met groot enthousiasme lees ik maandelijks de uitgaven. Een van de mooiste vaste rubrieken, uitgezonderd het geschrevene over vogelsoorten, is naar mijn mening 'De volière van de maand'.

Reeds sinds 1966 ben ik een verwoed volièrehouder. In het begin had ik diverse soorten Nederlandse zangvogels waarbij toen ook vogels waren die onder de bescherming van de Vogelwet 1936 vielen. Maar sinds de jaren verstreken groeide mijn belangstelling voor de kleurkanarie. Mijn ervaring werd dat deze vogels in de volière niet tot een goed broedresultaat konden komen, en zodoende werden al snel de eerste broedvakken gemaakt. Naarmate de tijd verstreek groeide het aantal broedvakken en werd de broedafdeling uitgebreider en professioneler. In de zomer van dit jaar, 1982, werd mijn schuur, waarin zich de broedvakken bevinden, geheel gerenoveerd, ten gunste van de broedafdeling. De buitenvolière waarmee mijn bezit een afgang nam, is nog steeds bij mij in trek. Ik wil u deze eerst beschrijven, voor ik mij aan het broedgedeelte ga wijden. De buitenvolière, opgestrooken uit hout en gaas, heeft een lengte van 6 meter, een breedte van 2,50 meter en een hoogte van 1,80 meter. De volière bestaat ongeveer de helft van mijn tuin in de breedte en rapenooeg geheel in de lengte. In de volière zijn diverse soorten planten, struiken en bomen geplaatst, om de vogels een goede bescherming te geven en om de natuurlijke omgeving zo goed mogelijk na te bootsen. De bescherming van het gaas en de planten, bleek al snel niet vol-

doende te zijn, daar andere vogelliefhebbers, zoals kat en ul, regelmatig bezoeken brachten en schade aanrichtten onder het vogelbestand. Na informatie bij andere vogelhouders, kwam ik tot een afweermiddel tegen deze onwelkome gasten. Om de katten op afstand te houden heb ik rondom het dak van de volière een zwabstroomdraad bevestigd, welke door middel van een tijdlok in de nachtelijke uren in werking wordt gesteld. Tegen de ulen, heb ik enkele witte bollen, welke ik van een verlichtingsarmatuur had gehaald, op de volière bevestigd. Daar ik sinds het begin van 1982 geen bezoek meer heb gehad van deze vogelliefhebbers kan ik andere vogelhouders die ook met deze problemen kampen deze bescherming aanbevelen. Vooral in de broedtijd van de vogels

buiten, is het van belang dat deze natuurlijke vijanden op een afstand blijven, daar de vogels door hun bezoek hevig verontrust raken en vaak hun broedsel in de steek laten.

Ik zal u nu een verdere situatiebeschrijving geven van de plaatsing van mijn broedgedeelte. Achter mijn woning, heb ik een serre geplaatst, waarin mijn prijzenkast hangt. Vanuit deze serre heb ik een overkapping gemaakt naar mijn schuur. Deze overkapping heeft een breedte van ongeveer 2,50 meter, waarvan de helft door mij afgemaakt is voor het maken van twee vluchten van elk 1,80 meter hoog, 2,50 meter breed en een lengte van 5 meter. Deze vlucht heb ik daar gemaakt om de oude en jonge vogels daar door de ru te laten komen.

In de schuur aangekomen, heb ik in het eerste gedeelte natuurlijk mijn onmisbare werkplaats. Middels een tussen-deur komt men in het broedgedeelte, waar de broedvakken in zijn opgesteld. Dit broedgedeelte bestaat uit enkele vluchten en uit 29 broedvakken. Deze broedvakken hebben elk een afmeting van 40x40x40. Aan elk van de broedvakken is een baby-vak bevestigd met een afmeting van 20x40x40, om als de jongen uitgevlogen zijn deze van de ouders te scheiden om het onnodige plukken van de jongen te voorkomen. Onder de broedvakken zijn 3 vluchten gemaakt, om de jonge vogels in op te kooien als deze zonder voeding van de ouders kunnen. In de kanariebroedvakken, zoals ik dit boven beschreven heb, heb ik de navolgende kleuren: goudbruin, goudgroen, goudgeel en zilverspaat. Om bastarden te kweken heb ik 6 aparte broedvakken gemaakt.

met een afmeting van 60×50×50. Deze broedvakken heb ik groter gemaakt, daar deze vogels over het algemeen iets wilder zijn dan kanaries en om de broedgedeelten van het vak met groen af te schermen, daar deze vogels een meer rustiger plaats nodig hebben om tot broeden te komen.

Tot slot wil ik u enige verdere details geven over de afwerking van het broedgedeelte. Met enkele tijdsklokken heb ik de verlichtingsinstallatie aangesloten, zodat ik reeds op het einde van het jaar de vogels naar een broedrijpe periode kan brengen. Dit gebeurt middels daglicht-lampen, die na een bepaalde brandtijd uitgaan en waarna het licht middels schemerverlichting gedimd wordt. De verlichting alleen is natuurlijk niet voldoende om vogels broedrijp te krijgen. Een van de belangrijkste zaken is natuurlijk de temperatuur. Deze wordt in mijn broedgedeelte op peil gehouden door een gaskachel, die zorgt voor een konstante temperatuur van 30 graden Celsius. Middels een waterbak wordt de vochtigheid op peil gehouden. Om de stookkosten in deze bezuinigingstijd te drukken heb ik de wanden en het plafond van het broedgedeelte geïsoleerd met glaswol en tempex, hetgeen aan de binnenzijde is afgewerkt met hout dan wel asbest. Muizen en ander ongedierte hebben hiervoor minder kans om de hygiëne in het broedgedeelte aan te tasten. Om insecten te bestrijden is een insecticidenlamp aangebracht.

Door nagenoeg volledige isolatie is de verse luchttoevoer natuurlijk afgenomen. Om dit probleem te ondervangen heb ik een oude afzuigkap aan de buitenzijde van het broedgedeelte aangebracht met een aansluiting aan de binnenzijde. Middels deze afzuigkap en enkele roosterjes in het broedgedeelte kan verse lucht aangezogen worden. Deze afzuigkap werkt in de wee uur een kwartier. Hierdoor wordt de luchtverversing middels deze primitieve airconditioning op peil gehouden, terwijl de tocht, één van de grootste vanden van de binnenvogels, buiten wordt gehouden.

P. Verhees
Beste Vaer 38 te Helmond.

P.J. de Penning.

Fluitekruid

(*Anthriscus sylvestris*)

Naast de roos is vermoedelijk geen plant zo veelvuldig bezongen als het fluitekruid. We kunnen ons geen voorjaar indenken, zonder dat het zich een kanten feestkleed heeft omgehangen, het kanten kleed van miljoenen fijn geweven bloempjes van fluitekruid. Het is een verrassend mooie plant, die frissgroen van kleur, wegkanten, langs slofen, onder bomen en tussen struiken, onze kontreien opsiert met haar onuitputtelijke schat aan witte of roze bloemschermen. Het is het feestkleed van de lente!

Allereerst de naam fluitekruid. We moeten de verklaring voor deze naam vermoedelijk zoeken bij de jeugd. Vanouds snijdt het jonge volkje fluitjes, uit de vrij zachte, holle stengel.

Probeert u het ook maar eens, dan valt de wel zeer kenmerkende geur van het

sap in de stengel u direkt op.

Of de zaden geschikt zijn, om aan vogels gegeven te worden, is mij niet bekend. Ook niet, óf zij ze wel zullen lusten. Het lijkt wel, of het fluitekruid thans meer voorkomt, dan een aantal jaren geleden. Of dat een gevolg is van een verminderde onkruidbestrijding..... we weten het niet. Maar wie houdt niet van een lange polderweg, waarlangs aan weerszijden een langgerekt wit boord van fijn gevormde fluitekruidbloempjes. Trouwens..... weghermen worden in het algemeen kleurrijker, doordat er minder gespoten wordt met chemische onkruidbestrijdingsmiddelen. Daar mogen we op z'n minst net zo dankbaar voor zijn, als voor het prachtige bruidskleed van de lente!

De Binsenastrilde (*Bathilda ruficauda*)

De binsenastrilde is een van oorsprong uit Australië voorkomende ongeveer 11 tot 12 cm grote prachtvink. Bij het overgrote deel van de 'tropoliefhebbers' is deze vogelsoort zeer bekend en geliefd. Ze hebben zich in de loop van de jaren ontpopt als uitstekend kweekbare vogels die zich bovendien geweldig goed lenen om in gezelschapsvolières met andere soorten te worden samengehouden. Waren het voorheen vogeltjes voor de broedkooi, waarvoor bovendien pleegouders werden ingezet om aan een redelijke uitbreiding van hun nageslacht te komen, thans mogen we stellen dat die kweekmethode voor een goed deel niet meer wordt toegepast en we te maken hebben met een meer natuurlijke kweekwijze. De vogels hebben zich uitstekend aan de omstandigheden in kooien en volières op het Europese vasteland

aangepast. Ze zijn voor een belangrijk deel gedomesticeerd. Dit domesticatieproces heeft er tevens toe geleid dat er ook bij de binsenastrilde een mutatie is ontstaan, met name de geelmasker. Voor wat betreft de uiterlijke verschijningsvorm van die kleurslag komen we later in dit artikel terug en kunnen we u tevens wijzen op de hierbij geplaatste kleurafbeelding.

Tekst: Cevab

Foto's: H. Bielfeld en R. Kingston

Dat de binsenastrilde van nu zich goed aan het leven in de volière heeft weten aan te passen, blijkt onder andere uit het vele malen per dag baltsen van de mannetjes. Met een strootje of halm in de snavel en dicht tegen het vrouwtje zittend, zien we hem regelmatig op en neer knikken onderwijl een overigens

saai en eentonig liedje ten gehore brengend. Hij probeert dan ook om met zijn snavel lichamelijk contact met het vrouwtje te krijgen. Ook zien we vaak dat hij na een kort baltsvertoot over het vrouwtje heen springt en aan de andere kant van haar daarmee verder gaat. Eveneens tot het baltsvertoot behoren het uittrekken van zijn kopje en het in haar richting wenden alsmede het horizontaal heen en weer bewegen van de staart. Het baltsen wordt, al tenminste het vrouwtje van zijn avances gediend is, besloten met de paring. Eenmaal met de nestbouw begonnen is dat werkje in vrij korte tijd klaar. Ze maken veelal gebruik van dichte nestkastjes met in de voorzijde een ronc invlieggat, waarin ze van groene halmpjes, mals hooi, uitgeplozen touw etc. een soms slordig soms een stevig en meer gedegen nest bouwen. Ze....

in zoverre, de man zorgt in het algemeen voor de aanvoer van materiaal en het vrouwtje verwerkt dat. Ik heb de indruk, maar dat is louter een persoonlijke ervaring, dat er nog maar zelden een vrijstaand nestje in een struk wordt gebouwd. Gemiddeld bestaat een legsel uit 4 tot 5, soms 6 of nog meer eitjes. Afwisselend worden die eitjes door man en popje bebroed en ze doen daar ongeveer 13 dagen over. De pas uitgekomen jongen hebben een geelachtigbruine tot vleeskleurige huid waarop wat donsveertjes aanwezig zijn. Door beide oudervogels worden ze gevoerd. Als voedsel verstrekken we ze een goed zaadmengsel voor prachtvinken, trosgierst, onkruiden in groene en in zaadvormen, een goed eivoer waaraan enige toevoeging van wat dierlijk voer zoals meelwormen, mierenpopjes etc. geen kwaad kan.

Opvallend bij de sperrende jongen is de vijfpuntige tekening in de holte van hun bekjes.

Op een leeftijd van ongeveer 6 tot 7 dagen, afhankelijk van de groei, leg-

gen we ze 2,5 mm grote vaste voetringen aan. Als ze ongeveer drie weken oud zijn verlaten de jongen in een grijsbruinachtig verenkleed het nest. Gedurende drie weken worden ze dan nog door de oudervogels gevoerd en dan zijn ze zelf goed in staat om in hun eigen levensonderhoud te voorzien.

Altijd, maar vooral op warme dagen, is regelmatige verstrekking van vers bad en drinkwater vereist.

De jeugdruï begint als ze zo ongeveer drie maanden oud zijn en verloopt zoals bij de meeste vogelsoorten geleidelijk. Overigens zijn de jongen al in een vroeg stadium te sexen. De mannelijke exemplaren zijn al gauw op zang en dat is een betrouwbaar kenmerk. Later, als ze volwassen zijn, is er ook een duidelijk uiterlijk verschil tussen mannetjes en vrouwtjes. De laatste hebben een veel minder uitgebreid rood masker en de bukkleur is lichter; zie de foto's. Eén ondersoort is beschreven, *Bathilda ruficauda ciarenses*. Deze is dieper van kleur en het rode masker is meer uitgebreid. In hoeverre dat nog bij de vo-

gels die wij hebben merkbaar is weet ik niet, ik denk dat dat minimaal zal zijn. In de loop van de jaren zullen er ongetwijfeld vermengingen hebben plaats gevonden.

Kweken met het oog op de tentoonstellingen dient selectief te gebeuren. Werken naar een zo uitgebreid mogelijk helder rood masker met een koraalrode snavel en een zo regelmatig mogelijke bezetting met de grijswitte stippen.

Als mutant kennen we de Geelmasker. In Australië, waar deze mutatie door de liefhebbers al lang geen onbekende meer is, worden ze Yellow Stars genoemd. Het masker dient diep okergeel te zijn, zowel van de man als van de pop. De laatste heeft uiteraard een veel minder uitgebreid masker, maar wat ze laat zien moet zoals gezegd ook diep okergeel zijn. Hun lichaamskleur is meer licht olijfgroen, snavel oranje, poten en nagels vleeskleurig.

PRACHTVINKENSHOWS BLIJDORP ROTTERDAM

Prachtvinken uit Afrika 9 t/m 11 december 1983.

Prachtvinken uit Azië en Japanse Meeuwen 23 t/m 26 december 1983.

Prachtvinken uit Australië en Zebra vinken 30 december t/m 1 januari 1984.

RIVIERHAL DIERGAARDE BLIJDORP

WOLRO NIEUWS BULLETIN .....

Plaats nu een **ELEKTRONISCHE LUCHTREINIGER**, voor STOF, STANK en bacteriën te vernietigen. Voor 50 m³ f. 235,- 45 m³ f. 275,-
100 m³ f. 355,- (met element)
los element f. 67,-

HOKVERWARMERS, voor kille dagen weg te halen. 500 W met thermostaat van f. 59,50 voor f. 42,50

INSEKTENDODERS, ideaal om muggen en andere insecten te doden. Voor 15 m² f. 99,- Voor 50 m² f. 139,-

HOK- EN HUISBEVEILIGINGSKASTEN vanaf f. 189,-

Verder leveren wij **OBSERVATIESYSTEMEN, DRAADLOZE INTERCOOMINSTALLATIES.** Lees dit allemaal in onze gratis brochure.

Bel voor informatie 01807-1 89 12 of vul de coupon in.

WOLRO-Luchtreiniging

SMERENBURG 47
2931 RB KRIMPEN A/D LEK
TEL. (01807) 1 89 12
(iedere avond tot 22.00 uur en op zaterdag tot 17.00 uur).

BON

Gelieve mij te leveren:

De prijs: _____

Naam: _____

Adres: _____

Postcode + Plaats: _____

Gratis brochures: _____

Doe uw kinderen een plezier!

Neem ze mee naar

plant & dier

Europa's grootste planten- en dierenshow
27 t/m 30 oktober 1983

Alles gestuurd rond een prachtige winteruin.

Er is ook een Knuffelhoed

Open: do 27/10 van 20.00 - 22.30
vr 28/10 van 14.00 - 22.00
za 29/10 van 10.00 - 22.00
zo 30/10 van 10.00 - 18.00

Toegang: volwassenen f 5,-
kinderen v.a. 3 jr. f 2,50
kinderen tot 3 jr. gratis

Frieslandhal

Evenementenhal • Veemarkt
Sporthal • Usaporthal

Hefboomweg 42, 8914 AT Leeuwarden
Tel. 056 - 121441

Hoorzitting wet B.U.D.

Op 5 september 1983 zijn wij aanwezig geweest op de door de Commissie Wet Bedreigde Uitheemse Diersoorten gehouden hoorzitting in Utrecht.

Die hoorzitting is gehouden met het doel de belangengroeperingen in de gelegenheid te stellen commentaar te leveren op de door genoemde commissie opgestelde conceptlijsten waarin de bedreigde dieren- en plantensoorten worden genoemd, welke lijsten behoren bij de Wet Bedreigde Uitheemse Dier- en Plantensoorten.

Mede namens onze organisatie heeft de woordvoerder van de Landelijke Commissie Belangengroeperingen Gezelschapsdieren, in welke commissie wij vertegenwoordigd zijn, de commissie BUD er op gewezen dat de conceptlijsten in strijd zijn met de geest en de bedoelingen van de Europese verordening. De Nederlandse (concept)lijsten vermelden namelijk een beduidend aantal dier- en plantensoorten meer dan de zogenaamde Europese lijst. Hierdoor kan met name concurrentievervalsing ontstaan. Wij hebben geest dat ook voor Nederland de Europese verordening in de geest van de Conventie van Washington zal moeten gelden en dat de commissie BUD er bij de Nederlandse overheid op aan moet dringen dat er lijsten worden samengesteld die in de gehele Europese gemeenschap eensluidend zijn.

Nagenoeg alle belangengroeperingen bleken eenzelfde standpunt te poneren.

Grote afwezigen waren de Dierenbescherming, Stichting Dierenrecht en Stichting Kritisch Faunabeheer welke overigens wel op de rol stonden.

Een ding moet ons wel heel duidelijk zijn, laten we zuinig wezen op de soorten die we hebben en laten we er alles aan doen om met die soorten te kweken.